

VERSLAG

Commissie Algemeen Bestuur

Corsanummer : BV24.0104
Datum vergadering : 4 december 2024

Aanwezig in de raadszaal

Commissieleden

Leefbaar 3B : Don van Doorn, Johan Philippens, Terry Duivesteijn
WIJ Lansingerland : Jan Jumelet, Mark Bik, Ton Jansen, Paul Zantman
CDA : Jan-Willem van den Beukel, Wouter de Ruiter
VVD : Ed van Santen, Nathalie van Bakel, Ivo de Graaf
D66 : Brecht Weerheim, Erik Jonker
CU : Kees-Willem Markus, Bram Oostdijk
GroenLinks : Manon van Splunter, Marko Ruijtenberg
PvdA : Hamid Azzouzi, Nanno Scheringa, Sonnie Biharie
VOOR Lansingerland : Petrine van Olst

Burgemeester : Pieter van de Stadt

Wethouders : Simon Fortuyn, Michiel Muis, Titia Crossen en Leon Hoek

Voorzitter : Jan Pieter Blonk

Commissiegriffier : Lianne van den Houten

Afwezig

VVD : Matthijs Machielse
CDA : Job Halkes
D66 : Bert Bakker

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter: Wilt u uw plaatsen innemen? Ik open de vergadering van de commissie Algemeen Bestuur van de gemeente Lansingerland. Het is vandaag 4 december 2024. Mede namens de commissiegriffier welkom kijkers en luisteraars, naar de webcastuitzending van deze vergadering. Welkom ook aan de collegeleden, aan de vele belangstellenden op de tribune. Welkom ook ambtenaren die aanwezig zijn hier. En een bijzonder welkom aan de spreker van vanavond, de heer Ganef. En tot slot natuurlijk u, commissieleden, hartelijk welkom vanavond. Ik zie dat alle fracties aanwezig zijn. En dit is alweer de laatste vergadering van de commissie in 2024. We hebben een forse agenda. Dus laten we maar snel beginnen.

2. Insprekers

De voorzitter: En dan komen we bij agendapunt 2, de insprekers. En er heeft zich één spreker gemeld, dat is de heer Ganef. Hij gaat spreken over windmolens in Lansingerland. Met name de ruimtelijke inpassing en de kwaliteit van de leefomgeving. Windmolens is ook een onderwerp dat vanavond als besprekingsstuk op de agenda staat. En de heer Ganef, u heeft vijf minuten voor uw spraak. Daarna vraag ik u even te blijven staan, voor korte, verhelderende vragen, mogelijk van de leden van de commissie. Gaat uw gang.

Inspreker: Voorzitter, er is zeker reden tot zorg op het landschappelijk [audio valt weg]. De provincie is een procedure gestart, om in 2028 tot een projectbesluit te komen om bij Kruisweg enorme windmolens neer te zetten. Pas daarna kan de Raad van State ingeschakeld worden. Momenteel is de landschappelijke waarde van de Kruisweg geborgd door de provincie zelf. Met name in de Omgevingsverordening en de Omgevingsvisie. Enerzijds wordt er nu ontkend dat deze van toepassing zijn, anders wordt er wel veelvuldig naar verwezen. In de NRD plan-mer windenergie gemeente Lansingerland, d.d. 24 oktober 2024, staan aantoonbaar onjuistheden, in strijd met de Omgevingsverordening en de Omgevingsvisie. In de NRD wordt de Omgevingsverordening benoemd als toetsingskader voor de inpassing in het landschap. Hierin wordt gesteld, dat het Groene Hart zeer terughoudend wordt omgegaan met de plaatsing van moderne windmolens. En dat de plaatsing van windmolens eventueel mogelijk is aan de rand van het Groene Hart. Voorbij wordt gegaan aan hetgeen vermeld staat in artikel 7.75 en 7.76 van de Omgevingsverordening, over de locatie van windmolens. Dit is duidelijk gemaakt in bijlage 2 kaart 25. Kruisweg behoort niet tot die mogelijke locaties. In de NRD wordt ook de Omgevingsvisie benoemd. In de NRD worden richtpunten genoemd, die in deze Omgevingsvisie zouden staan. Dit zijn richtpunten die inmiddels selectief winkelen en vrije interpretatie zijn overgenomen en aangepast, zonder samenhang en in de verkeerde context. De werkelijke ruimtelijke uitgangspunten voor windenergie op land worden benoemd in artikel 8.3.1 van de Omgevingsvisie, onder andere langs grootschalige infrastructuur, snelwegen en rivieren. Zie hiervoor ook kaart 16 windenergie en voor Lansingerland betreft dit de locatie Bleizo Prisma. In de NRD wordt voorgesorteerd op de voorkeurslocatie van de provincie, een lijnopstelling van drie windmolens, noord-zuid gericht in de polder van Kruisweg Oost. Er wordt beweerd dat het tracé van de hogesnelheidslijn een mogelijke lijnstructuur is, waarbij een windpark in lijnopstelling een koppeling kan maken. Dit is pertinent onjuist, zoals blijkt uit artikel 8.3.1 van de Omgevingsvisie. In de Omgevingsvisie wordt ook op meerdere plaatsen verwezen naar de RES-sen van de zeven energieregio 's. En ook naar de RES 1.0 van de energieregio Rotterdam-Den Haag. Hierin wordt gedetailleerd een samenhangende visie gegeven, voor inpassing van windmolens in het landschap. Zie hiervoor ook figuur 4.3 in de RES 1.0, waarin deze visie wordt samengevat. De zeven RES-regio's zijn in juni 2021 als strategische verkenning vastgesteld door Provinciale Staten. En in het coalitieakkoord 'Krachtig Zuid-Holland 23-27' wordt ook benoemd dat de provincie zich zal houden aan de afspraken met de energieregio 's. Conclusie kan alleen maar zijn, dat een lijnopstelling van windmolens richting noord-zuid ongewenst is en dat de lijnopstelling juist oost-west gericht moet zijn, parallel aan de snelweg A12. Dit is echter onmogelijk, gezien de vorm van de voorkeurslocatie. De provincie kiest ervoor, om in 2028 met een projectbesluit te komen en dan ook de Omgevingsverordening en Omgevingsvisie te wijzigen. Ondertussen dendert de trein gewoon door. Er zijn echter wel enkele momenten waarop aan de noodrem kan worden getrokken. Na afronding van de NRD is zo'n moment. Op 22 januari '24 staat een procedurevergadering gepland in de Provinciale Staten. Het is van belang dat de statenleden alert zijn en niet alleen naar het dikke rapport met mooie plaatjes kijken en klakkeloos akkoord gaan. Mogelijk kunnen de raadsleden hun partijgenoten, of andere contacten in Provinciale Staten hierover inseeinen. Voorzitter, dit verhaal dat ik u net vertelde, is niet zomaar een verhaal over windmolens in Lansingerland. Het is eigenlijk precies hetzelfde verhaal, waarom de windmolens tussen Wassenaar en Leiden bij het Valkenburgse Meer niet doorgaan. Dank u.

De voorzitter: Dank u dank u wel, heer Gannef. Namens de commissie hartelijk dank voor uw inspraak. Ik ga even kijken of de commissieleden u een verhelderende vraag willen stellen. En dat is het geval. De heer, Bik Leefbaar 3B

De heer Bik: De toon is gezet, voorzitter.

De voorzitter: Ik zal het nooit meer doen, mijn excuus...

De heer Bik: Op dit onderwerp kunnen wij elkaar goed vinden, dus dat maakt niet uit. Nee, dank u wel, mijnheer Gannef, voor het inspreken. Ik heb een vraag. Er is sprake van een

klankbordgroep rondom dit proces. En mijn vraag is: bent u daarbij betrokken? En wordt er ook, wat wordt er gedaan met uw input in die klankbordgroep?

Inspreker: We zijn daar om mee te denken, staat er in de NRD. En verder hebben we geen enkele invloed. Er is ons gezegd dat wij, dat we daar enige invloed in zouden kunnen hebben. Maar dat is dus helemaal niet waar. We worden alleen maar voor het karretje gespannen en misbruikt, om te voldoen aan het hoofdstukje participatie. Daar wordt nou een vinkje achter gezet.

Participatie: vinkje.

De voorzitter: De heer Van den Beukel, CDA.

De heer Van den Beukel: Dank voor uw zeer deskundige inbreng. U heeft zich goed in de procedures verdiept. En tegelijkertijd, u staat, ik denk: als inwoner heeft u zich verdiept in die procedures, omdat een bepaald belang u ter harte gaat. Daar heb ik u nog niet uitgebreid over gehoord. Kunt u iets meer woorden gebruiken voor wat het is, dat u zich hier zo voor inzet en druk voor maakt? En in het verlengde daarvan, wat verwacht u - u heeft iets gezegd over de provincie - wat verwacht u van deze raad?

Inspreker: Nou, ik zou natuurlijk kunnen zeggen dat die windmolens in mijn achtertuin gaan staan, maar het is natuurlijk zo, dat we daar bij Kruisweg een klein stukje, een heel klein stukje Groene Hart hebben, dat het al erg zwaar te voortduren heeft. En dat willen we graag behouden. En mijn vraag is eigenlijk aan de raadsleden, zoals ik al geformuleerd heb, om hun invloed uit te oefenen op collega's in Provinciale Staten, om daar ook dit verhaal kenbaar te maken. En om dan, als het daar behandeld wordt, daartegen te zijn.

De voorzitter: De heer Duivesteijn, van Leefbaar 3B.

De heer Duivesteijn: Dank u wel voorzitter. U heeft een zeer technisch stuk ingeleverd. U heeft alle stukken ook aangeleverd, dus wij hadden dat goed kunnen lezen. Mijn vraag is of u dit stuk, of in ieder geval deze lijn wat u zegt, dat die RES 1.0 niet wordt meegenomen, of u dat ook bij de projectleider te kennen heeft gegeven?

Inspreker: Dat heb ik meerdere malen te kennen gegeven. En er wordt gewoon ontkend dat de RES enige waarde zou hebben.

De voorzitter: Wie nog meer? Geen vragen meer, zie ik nee. Hartelijk dank voor uw inspraak. En u weet: dadelijk komt het punt aan de orde tijdens de bespreking.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 3, het vaststellen van het verslag van de vorige vergadering. Het verslag van de gezamenlijke commissie begroting, van 23 oktober, is dat akkoord? Ja, dat is het geval. Dan is dat vastgesteld. Het verslag van de commissie AB van 9 oktober is abusievelijk niet bij de agenda opgenomen. En de vaststelling van dit verslag zal in de vergadering van 15 januari worden geagendeerd.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De voorzitter: Dan zijn we toe aan het vaststellen van de agenda. Aangezien er zoveel mensen op de tribune zitten vanwege de windmolens, stel ik voor om de agendapunten 5.a en 5.b om te draaien. Dat wil zeggen dat, 5.a wordt dan het punt van de windmolens, en 5b wordt dan het plan van aanpak proces begroting 25-29. Kunt u daarmee instemmen? Ja, dan gaan we dat op die manier doen. Dan is er nog een aanmelding voor een rondvraag, die we het eind van de vergadering, het laatste gedeelte van de vergadering gaan behandelen. En dat is een vraag aangemeld door mevrouw Van Bakel van de VVD over de sinterklaasintocht in Berkel.

5. Bespreekpunten

5.a Voorwaarden ruimtelijke inpassing Windmolens en kwaliteit leefomgeving Lansingerland

De voorzitter: Dan gaan we nu naar de bespreekpunten. Er staan twee bespreekpunten op de agenda. En de eerste is, en daar komen we dus nu aan toe, agendapunt 5.0, het bespreekpunt over de ruimtelijke inpassing van windmolens en de kwaliteit van de leefomgeving, ingebracht door het CDA, de VVD en GroenLinks. Zij leggen een aantal vragen voor, waaronder de voorwaarden die de raad belangrijk vindt om de leefomgeving te beschermen, zowel binnen onze gemeente als in de buurgemeente. En ik geef graag het woord, eerst het woord aan de indieners van dit spreekstuk. In de volgorde CDA, VVD, GroenLinks. Dan gaan we naar... Ik zie een interruptie.

De heer De Graaf: Nee hoor, ik dacht: ik ga van u het woord zo meteen krijgen. Omdat ik bovenaan sta als indiener, dacht ik van: misschien...

De voorzitter: Ik ga naar de woordvoerder van CDA, de heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, u mag mij altijd het woord geven. Maar de eerste indiener hiervan, is de heer De Graaf van de VVD, zoals op het stuk staat. Dus dat lijkt mij juist.

De voorzitter: Nee, is goed. Dan gaan we naar de heer De Graaf. Sorry, tweede fout van mij vanavond.

De heer De Graaf: Dank u wel voorzitter, dank u wel collega Van den Beukel, voor uw flexibiliteit. We hebben met drie partijen om ons moverende redenen een bespreekpunt geagendeerd wat nu voorligt, wat u heeft kunnen aantreffen bij de stukken. En de mensen op de tribune hebben dat wellicht ook op de website kunnen zien. Ik denk dat die vragen, zoals die staan daar, redelijk voor zich spreken. Dus ik wil graag van deze gelegenheid gebruikmaken om wat kleur te geven vanuit onze eigen partij, de VVD. De VVD is tegen windmolens of windturbines in Lansingerland. Laat dat vooral duidelijk zijn, en ook voor prettig wonen. Maar we wonen met elkaar ook hier in een Huis van Thorbecke, zoals dat heet, al ruim anderhalve eeuw. En dat betekent dat de provincie in dit land een mandaat gekregen heeft, om op een aantal punten ons als gemeente te kunnen en mogen overrulen. En dat hebben ze ook gedaan door middel van een projectbesluit, een jaar geleden, over wind in Lansingerland. En daar kan je op verschillende manieren mee omgaan, met zo'n projectbesluit. Je kan als een hond op je op je rug gaan liggen met je pootjes omhoog en het over je heen laten komen. Dat is voor ons geen optie. Je kan als een soort Jacobsen en Van Es blijven roepen dat je tegen wind in generieke zin bent. Dat is voor ons ook geen optie. Dus de optie die wij hanteren, is vooral kijken gegeven waar we nu staan, gegeven het besluit van de provincie: welke invloed kunnen wij als raad nog pakken, om te zorgen dat de inwoners van onze gemeente prettig kunnen wonen in onze gemeente? En dat betekent onder andere, dat we met elkaar best wat kunnen vinden in dit huis over bijvoorbeeld minimale afstanden van woningen tot windmolens en dergelijke. Dus we zijn heel erg benieuwd hoe de raad hiernaar kijkt, naar al deze vragen die we hier agenderen. Dank u wel.

De voorzitter: Dan gaan we naar de andere indiener. Een interruptie? De heer Markus

De heer Markus: Een beetje mijn standaardvraag bij bespreekpunten. Maar gaat u ook nog antwoord geven op uw eigen vragen? Daar hecht ik wel waarde aan, gezien de discussie ook.

De voorzitter: De heer de Graaf

De heer De Graaf: U wilt u wilt antwoord op de vragen? Die lijken me redelijk retorisch. Maar, welke voorwaarden wij verbinden aan de plaatsing van windturbines in Lansingerland om de kwaliteit van inwoners te waarborgen, is dat er een minimale afstand gehanteerd dient te worden. De afstand exact nader te bepalen, maar in elk geval voldoende om een prettige

leeromgeving te waarborgen, en ook de gezondheid van onze inwoners. Want er liggen wel diverse rapporten, waar je natuurlijk van alles van kan vinden. Wat we vanavond denk ik niet gaan doen. Maar die ook iets zeggen over de invloed op gezondheid en dergelijke. Dus dat is wat ons betreft vraag één. Vraag twee: wilt u de leefomgeving van de inwoners in onze buurgemeente waarborgen? Nou, daar staan wij niet voor aan de lat. Maar we vinden het als goede buur van Zoetermeer en, hoe heet het, Zuidplas, vinden we het wel fatsoenlijk, dat we ook de belangen van hun inwoners enigszins mee laten wegen in onze besluitvorming. Nogmaals, die is niet leidend. Maar wat ons betreft, als goede buur nogmaals, is het wel onze plicht om ook daarnaar te kijken. Wat vinden wij van het hanteren van de minimale afstand? Dat vinden wij dus prima. Wat de afstand zou moeten zijn? Daar hebben we eigenlijk nog niet een mening over. In die zin dat ik niet op zoveel meter exact daar een standpunt over heb. Maar ik ben vooral ook benieuwd hoe u daar verder naar kijkt als raad. Hoe waardeert de raad de recreatieve landschappelijke waarde? Ja groot. Kijk, wij staan voor prettig wonen in onze gemeente. Wij zijn in een bevoorrechte situatie, dat wij toch een mooi park hebben recreatiegebied, de Rottemeren, met een corridor naar het Groene Hart waar we goed kunnen recreëren. Dat hebben wij ook in allerlei beleidsdocumenten, maar ook investeringen die wij als overheden gedaan hebben. Neem de Groene Hart-tunnels, hebben we toch zwaar geïnvesteerd als overheden de afgelopen decennia, om dat soort waarden te handhaven. Dus het zou heel raar en inconsistent zijn, als we daar middenin nu een grote windmolen plaatsen bij Kruisweg, zonder verdere voorwaarden daaraan te verbinden. Het gaat ons vooral over het gesprek over, als daar iets moet komen onder welke voorwaarden zijn we dan eventueel bereid dat als raad toe te staan?

De voorzitter: Ik heb nog een interruptie van de heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. De heer De Graaf begon dit betoog met het feit, of de uitdrukking dat we niet lijdzaam moesten toekijken, of als een hond met pootjes omhoog moesten gaan liggen. En dat hij zei: we moeten dan in ieder geval hier proberen nog onze invloed aan te wenden, wat we wel kunnen. U heeft daarvoor een besprekingspunt ingediend waarin hij vraagt aan de andere fracties welke afstandsnormen zij dan willen overwegen. En vervolgens is het antwoord van de VVD op zijn eigen vraag: nader te bepalen. Vindt u dan ook niet dat u dan ook helemaal zuiver uw vraag zelf moet beantwoorden, als u dat verlangt van de andere fracties?

De voorzitter: De heer De Graaf.

De heer De Graaf: Nee.

De voorzitter: De heer Markus, interruptie.

De heer Markus: Nog even een vraag. We hebben inderdaad een beleidskader wind. En daar staat heel duidelijk in opgeschreven dat wij alleen meewerken als het om windmolens gaat in de Overbuurtse polder of Bleizo. Staat u daar nog steeds achter? Want dat maakt de keus veel makkelijker.

De heer De Graaf: Tot nader orde. Als wij instemmen met beleid in dit huis, en wij geven niet aan dat we daarvan afwijken, dan geldt alles wat we eerder besloten hebben wat ons betreft. Een besluit is een besluit...

De voorzitter: Dank u wel. CDA of GroenLinks voor de eerste termijn? De heer Van den Beukel.

Eerste termijn

De heer Van den Beukel: Het staat keurig in het stuk, voorzitter, als tweede. Dus dank u wel. Ik heb denk ik niet meer veel toe te voegen aan de woorden van de heer De Graaf, inleidend. Dus ik ga me, zoals de heer Markus dat ook verzoekt, en heel logisch is, inderdaad richten op de vragen die we zelf meer geformuleerd hebben. En het gaat over de voorwaarden die we willen verbinden aan plaatsen van windturbines. Dan heb ik het nadrukkelijk natuurlijk over windturbines, waar ze ook maar komen. Of dat nou is op Bleizo, of aan de Kruisweg, Polder

Honderdveertigmorgen, of een Noordpolder. Want onze inwoners, waar ze ook wonen, die hebben allemaal recht op een gelijkwaardige bescherming. Welke voorwaarden dan het CDA Lansingerland erin wil verbinden? Ja, dat zijn wel stevige voorwaarden. Voorzitter, er zijn legio rapporten, die aangeven toch dat zaken als schittering, slagschaduw, geluid, trillingen, allemaal een effect kunnen hebben op de gezondheid van mensen. En daar hebben we in Lansingerland niet zoveel ervaring mee. Maar ga kijken in andere plekken in Nederland, en je ziet dat daar heel veel ervaringen mee zijn. Niet alleen door mensen in de beleving, maar ook wetenschappelijk aangetoond. Dus de voorwaarden die wij willen stellen, zijn dat er minimale overlast is voor onze bestaande inwoners. Ik zeg met nadruk bestaande, want er wonen heel veel mensen op Kruisweg, er wonen heel veel mensen in Berkel-Noord, en die hebben recht op bescherming. Dus minimale invloed, overlast van windturbines. Ik kom vervolgens bij vraag twee, drie en enzovoort verder op de concretisering daarvan. Willen we ook de kwaliteit van de leefomgeving van onze buurgemeenten waarborgen? Jazeker. De gemeente Zuidplas, zeg ik hier maar eventjes in dit huis, die heeft ook op die manier geredeneerd. Die hebben een motie aangenomen, waarin ze zich ook zorgen maken over plaatsing van windturbines in Lansingerland. Ze waren daar niet direct van op de hoogte van dat project.

De voorzitter: Ik heb een interruptie van de heer Scheringa.

De heer Scheringa: Dank u wel, voorzitter. Ja sorry, mijnheer Van den Beukel, het ging even nog een stukje terug. U zegt: bestaande inwoners. Dus u sluit daarmee toekomstige inwoners uit, denk ik? Maar is volgens het gelijkheidsprincipe, zouden bestaande en toekomstige inwoners ook niet gelijktijdig of gelijk behandeld dienen te worden? Hoe ziet u dat?

De heer Van den Beukel Voorzitter, natuurlijk tussen de regels door gaat hier een discussie onder andere over Bleizo. Ik wil daar niet op inzoomen. Dat is niet het onderwerp van de bespreking, dat zijn niet vragen. Waar het hier om gaat is de bescherming van onze inwoners. En ik benoem maar eventjes, dat we nu inwoners hebben die nu last zouden kunnen krijgen van windturbines. Dat heeft mijn aandacht. En dat rest ook onze verantwoordelijkheid. Twee, die kwaliteit van de leefomgeving van Zuidplas is dus ook belangrijk. En ook van Zoetermeer. Oosterheem bijvoorbeeld, daar zijn grote zorgen. Mensen hebben daar ons benaderd en die spreken zich ook uit dat ze zich zorgen maken over de windturbines die vlak bij hen komen. Moerkapelle idem, mensen die aan de Rotte wonen. Dus we hebben daar denk ik rekening mee te houden. Dan kom ik op vraag drie: die minimale afstand. In het verleden heeft deze raad gezegd het moet eigenlijk 650 meter zijn minimaal. Een meerderheid van deze raad was daarvoor. In Noordrijn-Westfalen zeggen ze minimaal 1 kilometer, op andere plekken zeggen ze drie keer de hoogte van de windturbine. Nou, zeg eens dat die minimaal 150 meter is, drie keer 150. Dat is in elk geval een norm die je kunt stellen. Maar wat ons betreft, trekken we door, de lijn in elk geval die een paar jaar geleden hier is vastgesteld, van minimaal 650 meter. En dat betekent concreet dat in een Noordpolder eigenlijk geen plek meer is voor windturbines, omdat het kennelijk te dichtbij de bebouwing is. Het betekent ook dat vrijwel de hele polder Honderdveertigmorgen gevrijwaard wordt van windturbines. Omdat kennelijk dat niet samengaat met een goede gezondheid en een minimale overlast, zoals we dat belangrijk vinden. En vier: die recreatieve landschappelijke waarde. Die vinden we van buitengewoon groot belang. De Scheg van Rottemeren, die uit het hart van Rotterdam gaat naar het noorden, naar het Bentwoud, daarvan is al decennia bekend dat hij verbonden moet worden. Dat is nog niet gelukt, maar dat moet gaan gebeuren. En als je juist op dat hele kleine smalle stukje land niet alleen 380 KV neerzet, wat al is gebeurd, maar ook nog windturbines neerzet, schrijf het allemaal op je buik. Dan is die verbinding dus niks meer waard. Dan is het niet alleen strijdig met ons eigen beleid, ook met het beleid van de gemeente Rotterdam, van het recreatieschap en van de provincie zelf. Dus ook al om die reden zouden wij zeggen: doe in elk geval geen windturbines op Kruisweg in polder Honderdveertigmorgen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Heb ik een interruptie van... Het is op de publieke tribune niet gebruikelijk - het mag ook niet - dat u reageert op insprekers hier, dus ik wil even dat u dat

weet. Dat wist u waarschijnlijk niet, maar dan weet u dat nu. Ik zag de heer Markus voor een interruptie.

De heer Markus: Een interruptie richting het CDA. Maar als ik u goed begrijp, onderschrijft nog steeds beleidskader wind, waar we gewoon heel duidelijk opschrijven: als er windmolens komen in Lansingerland, alleen in Bleizo, in de Overbuurtse polder. Aanvullend met een amendement wat aangenomen is door de raad, als het daar komt: 650 meter. Dat onderschrijft u nog steeds?

De voorzitter: Heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Er is geen reden toch om dat ter discussie te stellen, of wel? Onze aanvulling zou wel zijn, en daar hebben we het hier vanavond over, om ook recht te doen aan het feit dat we nu over andere locaties spreken. Niet zozeer wij, maar de provincie en ook het college met de provincie hierover. Het college heeft een principeakkoord gesloten waarin ze eigenlijk zeggen: we willen wel woningen op Bleizo. En dus gaan we op zoek naar alternatieve locaties. Dus het college is voornemens te spreken over alternatieve plekken, buiten het beleidskader. Dus daarom, daarop anticiperend, lijkt het mij en lijkt het ons als CDA, heel wijs om die afstandsnorm ook inderdaad verder te trekken, ook naar andere locaties waar het college over wil spreken.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar GroenLinks. De heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Het blijft uniek, een bespreekpunt ingediend door drie partijen die alle drie eigenlijk totaal anders over windenergie denken, maar wel alle drie veel waarde hechten aan het goede proces en de goede besluitvorming en de processen die eromheen zijn. Laat ik in een ding duidelijk zijn: GroenLinks is voorstander van windenergie. Dat zijn we altijd al geweest, dat zullen we ook altijd blijven. Omdat windenergie namelijk ook gewoon nodig is in de energiemix. Een energiemix waar we af gaan stappen van het gas. Waar we heel veel kunnen doen met zonne-energie, waar we heel veel kunnen met windenergie, maar we kunnen niet alles doen. Windenergie in wat voor vorm dan ook, zal belangrijk daarvoor zijn, voor die energiemix. Daar staan we voor, daar staan we nog steeds voor. De vraag is ook niet wanneer er windenergie gaat komen in Lansingerland. Het is heel duidelijk: er gaat windenergie komen in Lansingerland. Er is op 22 oktober van dit jaar, is er een bestuursakkoord afgesproken tussen de gedeputeerde staten en tussen ons eigen college van B&W, waar twee partijen die heel erg zeggen dat zij tegen windenergie zijn, gewoon onderdeel van uitmaken van het college, een bestuursakkoord afgesproken waarin staat: eerst wind, dan wonen. Letterlijk staat er in: "Het vinden van alternatieve windlocaties gaat hieraan vooraf, voor we gaan wonen." Daar blijkt weer, er komt windenergie. Waar? Dat is nu in onderzoek, maar het gaat er komen.

De voorzitter: Ik ga u interromperen voor de heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. Is de heer Ruitenbergh ervan op de hoogte dat er binnen de regionale energiestrategie uitgewisseld kan worden met wind in andere gemeentes?

De heer Ruijtenberg: Ja, daar ben ik van op de hoogte inderdaad. Maar ik ben er ook van op de hoogte dat er nu eenmaal een windconvenant is, waar wij voor 15 megawatt aan de lat staan. Ik ben ook op de hoogte dat de provincie ons daaraan gaat houden. En ik weet ook dat de provincie op dit moment een onderzoek aan het doen is naar drie locaties in Lansingerland. En op een van die locaties zal windenergie gaan doen. Wat u doet, is vechten tegen de bierkaai en vechten tegen het onvermijdelijke.

De voorzitter: Ik heb nog een interruptie van de heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. Ik heb er waardering voor dat u zich voor wind blijft uitspreken, dat waardeer ik. En op de inhoud gaan we het niet eens worden. Maar u pareert nu met een aantal voldongen feiten, zoals u ze presenteert, maar dan moet u wel de waarheid vertellen. Want wat staat er in dat windconvenant in Lansingerland? Kunt u mij daar de exacte megawatt vertellen, wat daarin staat?

De heer Ruijtenberg: Ik neem een beetje aanstoot tegen dat u suggereert, dat ik hier niet de waarheid zou zeggen. Dus ik wil graag hebben dat u die woorden in ieder geval terugneemt, voor ik antwoord.

De voorzitter: De heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: U zegt net dat wij in een windconvenant hebben gezet: 15 megawatt. Is dat correct of niet correct?

De heer Ruijtenberg: Ik ga u zeggen: in het wind convenant staat 12 megawatt, dat is exact wat u zegt. Ik vraag u nogmaals om uw woorden terug te nemen, dat ik hier onwaarheden zeg. Want u weet net zo goed als ik namelijk, dat er namelijk in het herziene windconvenant gesproken is over 15 megawatt. Dat is waar we nu aan de lat staan.

De voorzitter: Over dit onderwerp de laatste interruptie.

De heer Duivesteijn: Nu was ik toevallig bij de informatieavond van de provincie hier, in 't Manneke in Berkel. En daar heb ik de gedeputeerde gevraagd, of de uitkomst van het onderzoek ook kan zijn dat er geen wind mogelijk kan zijn in Lansingerland. En daarop was het antwoord, dat hij dat niet verwacht, maar dat dat wel zou kunnen. Dus als u zegt dat het al een voldongen feit is dat hier wind gerealiseerd gaat worden, ben ik benieuwd waar u dat vandaan haalt.

De heer Ruijtenberg: Aan uw eigen eerste zin: dat hij dat niet verwacht. Heel simpel. Dat is namelijk de uitsluitel, het gaat er komen. Dan gaan we verder over de vragen die hier zijn. Welke voorwaarden wil deze raad verbinden aan plaatsing van windturbines in Lansingerland? Nou, wat GroenLinks betreft gaan we dat niet hier een brede uitspraak over doen, maar gaan we dat per situatie bekijken. We hechten namelijk - en dat hebben we ook altijd gezegd - niet per se waarde aan het feit dat er drie windturbines in lijn moeten komen. Wat ons betreft, kun je ook namelijk tot plaatsing overgaan van solitaire windmolens, die eventueel zouden komen tussen de kassengebieden en daar waar ze de meeste energie kwijt kunnen. Wat we wel in ieder geval willen, is dat er zo weinig mogelijk overlast gaat zijn voor huidige en voor toekomstige bewoners, en ook eventueel voor glastuinbouw. Maar dat er enige overlast zou kunnen gaan ontstaan, valt niet uit te sluiten. Maar we willen zo weinig mogelijk hebben.

De voorzitter: Ik heb een interruptie van de heer Markus...

De heer Markus: Ik vind intrigerend dat u aangeeft in de kassengebieden. Volgens mij is er uitgebreid onderzoek naar gedaan, met allerlei vlekken over elkaar heen gelegd. En blijft er niks in het kassengebied over waar je windmolens kunt plaatsen. Anders dan rond de Overbuurtse polders. Op welke locaties doelt u dan?

De heer Ruijtenberg: Nou, wij denken daar anders over. We zijn daar al heel lang met onze provinciale partijgenoten over in gesprek, dat je daar anders naar kan kijken. Ik weet niet meer de exacte plaats, maar ik heb zelf met - ze staan nu toevallig met RTV Lansingerland - opnames gemaakt op een veld waar solitaire kassen een solitaire windmolen zou kunnen. Dus er zijn meerdere plekken zijn ervan. En daar zijn we over in gesprekken, met de provincie daarover, in ieder geval met onze partijgenoten. Om af te stappen van het dogma: het moeten drie molens in lijn zijn. Kijk daar situationeler naar. Dan, wil deze raad daarbij ook de kwaliteit van de leefomgeving van inwoners van onze buurgemeente waarborgen? Net als dat de heer De Graaf heeft gezegd: we zijn goede burens. We vinden dat we het wel enigszins mee moeten wegen, maar het mag niet leidend zijn, dat principe. In principe gaan onze eigen inwoners daarin voor. Wat vindt de raad van het hanteren van de minimale afstand van windmolens tot de woningen? Ja, daar zijn wij niet voor. Omdat namelijk daarmee, en dat is ook het standpunt van de VNG, daarmee sta je de ontwikkeling, sta je daarmee in de weg van windmolens. De 650 meter die we hier nu gekozen hebben, de heer Van den Beukel gaf het ook al aan: in Noordrijn-Westfalen kiezen ze voor 1000 meter. In andere plekken kiezen ze voor drie keer de hoogte van de mast. Je moet dat situationeel bekijken. Je kan ook kijken van, hoe stil is de windmolen? Dus niet voor vaste afstandsnormen. Dan de laatste vraag, waarvoor de meeste mensen hier op de tribune ook

zijn. Hoe waardeert de raad het recreatieve en landschappelijke waarde van mogelijk voorgenomen plaatsingsgebied bij Kruisweg? Wij zijn voor windenergie, dat is duidelijk zijn. Maar we zijn niet voor plaatsing bij Kruisweg. Wij vinden namelijk het Groene Hart, vinden wij heel belangrijk. We vinden daar de natuur die daar zit, en de recreatie die daar is, vinden wij ook van grote waarde, dat wij vinden dat daar geen windturbines zouden moeten komen. Verder hebben we natuurlijk altijd gezegd, dat wij voor woningbouw op Bleizo zijn. Dat zou betekenen dat de windturbines daar ook lastig zouden worden. En blijft er wat ons principe, als we dan toch overgaan tot echt die drie windmolens die in lijn moeten komen, maar één plek over en dat is de Noordpolder. Dank u wel.

De voorzitter: Ik heb een interruptie van de heer Markus.

De heer Markus: Nu heeft u als GroenLinks een behoorlijke vinger in de pap in ons provinciale bestuur. Dus even, u zegt: wij willen het absoluut niet bij de Kruisweg. Hoe reageren we provinciale collega's op dat standpunt?

De heer Ruijtenberg: Die delen niet helemaal onze mening.

De voorzitter: Wie mag ik het woord geven in eerste termijn? De heer Bik.

De heer Bik: Dank u wel, voorzitter en dank ook aan alle inwoners op de publieke tribune die voor deze bespreking aanwezig zijn. Laat ik klip-en-klaar zijn en het nog eens een keer zeggen. Er is hier net ook al een paar keer aan gerefereerd. De fractie van WIJ Lansingerland was, is en zal tegen het plaatsen van windmolens zijn, op ons grondgebied. Dus niet op Kruisweg, niet in de Noordpolder en ook niet op Bleizo-West. En onze fractie draagt dat standpunt ook al tijden op dezelfde manier uit. Uit meerdere onafhankelijke onderzoeken en studies, is al gebleken dat de plaatsing van windmolens in Lansingerland niet mogelijk is. Ook dat is geen nieuws. De provincie Zuid-Holland heeft deze studies naast zich neergelegd, omdat de uitkomst simpelweg niet aanstaat. En is overgegaan tot gijzeling van ons grondgebied. We hebben er op dit moment simpelweg niks meer over te zeggen. De provincie negeert volledig dat Lansingerland koploper is in Zuid-Holland in de opwek uit zonnepanelen en voorloper op andere gebieden in de energietransitie. Op het gebied van geothermie en restwarmte uit de glastuinbouw is Lansingerland vooruitstrevend in de regio. En het is toch al bijzonder, een bijzondere situatie, dat er nu een bespreekstuk is ingediend door drie partijen die ook in het college van gedeputeerde staten van Zuid-Holland zitten en verantwoordelijk zijn voor de keuzes die nu door de provincie worden gemaakt.

De voorzitter: Ik ga u even onderbreken voor een interruptie van de heer De Graaf.

De heer De Graaf: Dank u wel, voorzitter. Volgens mij stond deze coalitie en alle partijen die daaraan verbonden zijn, enorm voor dualisme. En bij GroenLinks werkt dat, hebben we net gehoord. Ik vraag me af waarom u dit zo oppakt en zo opvat. Waarom u hier zo aanstoot aan neemt?

De heer Bik: Het gaat mij erom dat ik van een partij verwacht die tegen windenergie is, dat zij daar ook alles aan doen om met hun partijgenoten om de tafel te gaan. En om dat bespreekbaar te maken, en te zorgen dat voor onze eigen inwoners - u bent gekozen door de Lansingerlanders, niet door de provincie Zuid-Holland, ben ik met u eens - dat daar tot een goede consensus wordt gekomen.

De heer De Graaf: U suggereert dat dat wij dat niet doen. Ik vraag me af hoe u aan die suggestie komt?

De voorzitter: De heer Bik.

De heer Bik: Ik doe die suggestie niet. Ik ga even verder met mijn betoog, dan denk ik dat het wat helderder voor u wordt. Dus ik roep vanaf deze plek, evenals de heer Gannef, het CDA, GroenLinks en de VVD dan ook op, om alles in het werk te stellen om hun provincie-fracties tot inkeer te brengen, zodat deze dwaling teruggedraaid wordt. En graag een reactie van u in de

tweede termijn op deze suggestie van ons. WIJ Lansingerland staat altijd open voor besprekstukken die door fracties worden ingediend. En de timing van dit besprekstuk is echter uiterst onhandig, aldus onze fractie. In januari bespreken we de bestuursovereenkomst, waarvan andere fracties ook al zeggen dat die er al is. Nou, die is er nog niet. Ik heb hem in ieder geval nog niet gezien. En dan weten we ook wat daarin staat.

De voorzitter: Ik ga u weer onderbreken voor een interruptie van de heer De Graaf.

De heer De Graaf: Dank u wel, voorzitter. Want in dit huis hebben wij meerdere keren gezegd met elkaar, ook in brieven van het college naar de raad, dat het ons heel verstandig lijkt om juist die connectie tussen wind en Bleizo vooral niet te snel en niet te nadrukkelijk te maken. Dat is voor ons argumentatie geweest, om dat juist nu te bespreken. Dus waarom wil u die connectie juist wel maken? Wilt u daarmee ook hier vanavond het voorgenomen convenant of zo al ter berde brengen?

De heer Bik: Nee, mijn enige doel is om het standpunt van onze partij duidelijk te maken en er alles aan te doen om te zorgen dat die windmolens er niet komen. Dus dat zult u in elke beantwoording van u op uw vragen van mij blijven horen. Dus geen windmolens op ons grondgebied. Dat is de boodschap.

De voorzitter: Heb ik een interruptie van de heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Dank u wel. Ik heb de vraag gisteren ook gesteld aan uw partijgenoot, maar die verwees mij door naar vandaag, dat ik hem aan u eigenlijk moest stellen. Stel nu even dat in het windconvenant, of in de overeenkomst staat dat, inderdaad, wij mogen bouwen op Bleizo, wat u en onze partij wellicht ook wenst. Maar dat dan de uitruil gaat worden dat er windenergie gaat komen op Lansingerland. En komt er geen windenergie op Lansingerland, geen bouw op Bleizo. Hoe kijkt u daar dan tegenaan, als WIJ Lansingerland?

De heer Bik: Dat is een als-dan-vraag. Wij zijn voor woningbouw op Bleizo-West en wij zijn tegen windmolens in Lansingerland.

De voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik dan het woord geven? Mijnheer Bik, ga verder.

De heer Bik: Ik ben bang dat ik mijn tijd aan het versnoepen ben. Er moet me toch iets van het hart: dat het onze fractie vies tegenvalt hoe er door de VVD-fractie op social media stemming wordt gemaakt, zeg ik via de voorzitter tegen de VVD. Andere partijen zouden lijdzaam toezien en het zou een publiek geheim zijn, dat partijen een voorkeur hebben voor Kruisweg. Mijn vraag aan de VVD is, ook in tweede termijn, graag een antwoord: welke partij heeft de VVD het dan over? Hun eigen fractie in de Provinciale Staten, of hun eigen gedeputeerde? En de huid zou duur verkocht worden. En wat zijn dan de acties van de VVD, richting ook weer hun eigen fractie in Provinciale Staten? Afgelopen maand heb ik een aantal mensen gesproken.

De voorzitter: Ik heb een interruptie van de heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Ik vind dat de heer Bik hele grote woorden heeft over stemmingmakerij door de VVD in de social media. Maar ik vraag me dan ook af: hoe kwalificeert hij dan zijn eigen partij? De stemmingmakerij die we doen in de krant vandaag. Zij vragen zich af, wat VVD, CDA en GroenLinks nu werkelijk beogen? Hoe kwalificeert u die kwalificatie over beogen? Het lijkt mij duidelijk wat we willen.

De heer Bik: Heel duidelijk: wat beoogt u met deze bijeenkomst? Als we als we nog helemaal niet toe zijn aan het wel of niet wind in Lansingerland plaatsen. Er is nog helemaal geen ja of nee op die vraag gekomen. En u zit alleen maar voor te sorteren op: het gaat er komen en het is er al. Nee, het is er niet en het gaat er wat ons betreft ook niet komen.

De voorzitter: Interruptie van de heer Ruijtenberg. Even wachten, u heeft uw tijd in de gaten? Oké, ga u gang?

De heer Ruijtenberg: Wat ik beoog met dit spreekpunt heb ik volgens mij aan het begin duidelijk gemaakt. Maar ik vroeg u eigenlijk hoe uw eigen houding in de krant van vandaag kwalificeert, als u de VVD beschuldigt van stemmingmakerij?

De voorzitter: De heer Bik.

De heer Bik: Ik kwalificeer dat als het scheppen van duidelijkheid. Afgelopen maand heb ik een aantal mensen gesproken tijdens de inloopavond die de provincie had georganiseerd. De aanwezigen maakten zich grote zorgen. En daar helpen dit soort uitspraken niet bij. Het is jammer dat uw fractie daar niet bij aanwezig was, zeg ik naar de VVD. Graag wil ik de fracties nog wijzen op hoe wij het wat WIJ Lansingerland betreft, ook af zouden moeten lopen. Het voorbeeld van de gemeente Katwijk. Daar zijn de plannen voor windmolens rondom het Valkenburgse Meer eind oktober geschrappt. En goed voorbeeld doet goed volgen, wat ons betreft. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Bi. De heer Markus, voor uw eerste termijn.

De heer Markus: Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Sorry, ik ga even terug. Nadat u ingedrukt had, kwam de heer Van den Beukel met een interruptie voor de heer Bik.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, ik zou het waarderen als hij ook de moeite neemt, de heer Bik, om de vier vragen te beantwoorden. En twee, ik wou ook een vraag stellen over het lokale normenkader, maar misschien eerst het eerste.

De heer Bik: Voorzitter, u zult begrijpen dat ik niet verder inga op de vier vragen in het besprekstuk, want die zijn wat ons betreft niet relevant. Wij zijn duidelijk waar we staan. Nu nog de VVD en het CDA.

De heer Van den Beukel: Dat vind ik erg jammer. We doen ons best om hier een goede bespreking te hebben, u gaat er niet op in. Maar goed, dat is uw keuze. Dan wil ik wel even van u horen, of u erkent dat er een lokaal beleidskader is. En dat er een lokaal beleidskader mag zijn in Lansingerland.

De heer Bik: Wij zullen de bespreking in januari afwachten op het vlak van wind. En ik ga nu ook niet verder in op allerlei vragen die u wat ons betreft niet relevant zijn, omdat wij vinden dat wind niet moet worden gebouwd in Lansingerland.

De voorzitter: De heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, ik word er toch een beetje nijdig van. Ik stel een heel simpele vraag, erkent hij dat er een lokaal beleidskader is. En hij draait eromheen en begint met een verhaal, er komen geen windmolens. Simpele vraag: is er een lokaal beleidskader waar wij verantwoordelijk voor zijn, ja of nee?

De voorzitter: De heer Bik.

De heer Bik: U zult het met mijn antwoord moeten doen.

De voorzitter: Dan gaan we nu naar de heer... We kunnen aan de gang blijven, mijnheer Van den Beukel. Maar het is duidelijk hoe het ligt. U vraagt wat en het antwoord is ook duidelijk. De heer Markus.

De heer Markus: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, om daar gelijk naar de vraag te gaan, welke voorwaarden willen wij als raad verbinden aan het plaatsen van windturbines? Wij verwijzen vooralsnog naar ons beleidskader wind. Er wordt een locatie genoemd, namelijk Bleizo en Overbuurtse polder. Dus alle andere locaties, de Noordpolder achter de Kruisweg, vallen wat ons betreft gewoon af. Want er is gewoon geen beleid voor, dat daar windmolens komen, dus laten we daar glashelder over zijn. Het is Bleizo en de Overbuurtse polder, daar is beleid voor en op de

andere locaties is geen wind gewenst. Dus dat is volgens mij heel simpel. Is ook gewoon beleid wat in dit huis geldt. In ieder geval waar wij ons als raad en ook als college aan hebben te houden. Wil de raad de kwaliteit van leefomgeving van inwoners van onze buurgemeenten waarborgen? Laat helder zijn, inwoners onze inwoners stoppen bij de grens, maar mensen niet. Dus de inwoners in Zoetermeer en Zuidplas zijn ons net zo lief. En de randvoorwaarden van de 650 meter geldt net zo goed voor een inwoner in Zoetermeer, als voor een inwoner in Lansingerland. Wat betreft de minimale afstand verwijs ik gewoon naar ons beleidskader. Daar hebben we een en ander in vastgelegd, daar is ook de 650 meter in vastgelegd. Dat is wat ons betreft het absolute minimum. Wat ons betreft mag dat wellicht ook meer worden. En heel kort even over het plaatsingsgebied bij de Kruisweg. Nogmaals, dat laat het beleidskader nu niet toe, dus dat gaat ook gewoon niet gebeuren volgens dat beleidskader. Dat geldt ook voor de Noordpolder. Maar wat betreft de Kruisweg vinden wij nog veel belangrijker. Dat gebied erachter, daar hebben wij als ChristenUnie altijd van aangegeven: dat moet een groene verbindingzone worden tussen Bentwoud en het Rottemeren gebied. Dat is ontzettend belangrijk om de natuurwaarden in dit land peil te houden. En wat ons betreft passen daar absoluut geen windmolens in. En dat is ook niet het beleid van de provincie, dus volgens mij zijn er genoeg beleidsstukken waar we ons met elkaar aan moeten houden, waardoor windmolens absoluut niet passen achter de Kruisweg. Dat waren de antwoorden op de vier vragen.

De voorzitter: Ik heb een interruptie van de heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, dank voor de heldere antwoorden. Beter dan die van de heer Bik. Het beleidskader waar u aan refereert, dat dat geldig is... U krijgt een helderheid, dit zij heldere antwoorden. Dat laat inderdaad geen ruimte voor windturbines binnen 650 meter. En tegelijkertijd heeft het college, dat hebben ze ook aan ons gecommuniceerd, wel een principeakkoord gesloten, waarin staat dat ze onderzoeken of wind toegestaan, of dat kan in Noordpolder en bij Kruisweg. Wat vindt u daarvan, dat het college kennelijk de ruimte neemt om daarover te spreken met het met het college van gedeputeerde staten?

De heer Markus: Voorzitter, dat is het lastige van dit besprekspunt. Ik heb het bestuursakkoord nog niet gezien. Dus het is een vooruitlopen op berichten die ik in de krant zie staan. Dus daar kan ik van alles van vinden. Daar is volgens mij, ligt het bestuursakkoord er in ieder geval niet voor ons als raad en hebben we nog niet in kunnen zien. Misschien dat de heer Van den Beukel veel meer informatie heeft, dan dat ik heb. En nogmaals, ik verwijs gewoon naar beleidskader wind, waarin gewoon op dit moment het beleid van de gemeente Lansingerland staat. En waar wij als ChristenUnie ook onze handtekening onder hebben gezet. En dat lijkt me even voor nu voldoende.

De heer Van den Beukel: Dan even for the record, ik heb geen voorinformatie, niet meer dan aan deze raad is medegedeeld. Maar we hebben een brief gekregen van dit college, waaraan uw partij ook ondersteuning geeft, met een principeakkoord. Dus dat is gewoon op papier, is gewoon gecommuniceerd. Dat is geen geheim. En daarin staat: we onderzoeken alternatieve locaties.

De heer Markus: Zeker, die brief heb ik ook gezien, maar ik zie graag het hele bestuursakkoord, inclusief alle teksten die erbij horen. Dit is wel een heel kort berichtje. En volgens mij komt het definitieve bestuursakkoord nog onze kant op. En vooralsnog herhaal ik gewoon ons standpunt. We hebben gewoon een beleidskader wind en daar blijven we achter staan. Want daar hebben tenslotte als deze gehele raad voor getekend en dat is gewoon het geldend beleid in deze gemeente. En verder zijn we dual, dus staat het ons als ChristenUnie vrij om dat standpunt te vinden, denk ik.

De voorzitter: Laatste interruptie over dit onderwerp.

De heer Van den Beukel: Dank. Inderdaad, zeker, ik waardeer uw dualisme ook. Dus erkent u dat het vinden van windlocaties buiten het beleidskader, niet in lijn is met de wens van deze raad?

De heer Markus: Nou, volgens mij is de wens van deze raad meerder malen uitgesproken waar we wel en geen windmolens willen. En dat de provincie - en laat ik daar gelijk helder zijn - daar een

andere koers in vaart, dat vind ik de provincie met name aan te rekenen. Dan verwijs ik toch eventjes ook naar de partijen die ook in het college zitten. Voer je invloed uit en kijk of je het kunt regelen. Want wij krijgen zeer negatieve berichten van onze vrienden van de ChristenUnie-SGP dat het college - of in ieder geval de gedeputeerde staten en de coalitie daar - elkaar in een soort wurggreep houdt over de 12 of 15 megawatt wind in Lansingerland. En ik hoop dat u die wurggreep kunt doorbreken. En dat er gewoon een goed en eerlijk besluit over wordt genomen. En dat beleidskaders van gemeenten, maar ook beleidskaders van de provincie zelf, gerespecteerd worden. En dat daar niet overheen gewalst wordt, ook richting inwoners. Want dat lijkt me toch niet gewenst. Dus ik hoop zeker dat u, en ook de VVD en GroenLinks, daarvoor hun invloed uitoefenen. Want zo ga je niet met elkaar om, wat de ChristenUnie betreft. Beleid is beleid, daar heb je voor getekend. De provincie heeft zich eraan te houden en daar hebben wij ons ook aan te houden. U klapt ervoor, maar ik ga er wel van uit dat u echt de inzet ook pleegt richting gedeputeerde staten. Want volgens mij ligt daar de sleutel voor de oplossing. Die ligt niet hier, want zij overrulen ons. En dan zal de provincie bakzeil moeten halen, om die 12 megawatt wellicht niet in Lansingerland te plaatsen. Of in ieder geval niet in de gebieden die niet daarvoor bestemd zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Wie verder in de eerste termijn? De heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Dank u wel voorzitter. Windturbines zijn voor Leefbaar 3B onbespreekbaar. Overall in Lansingerland, dus ook niet tegen de grenzen van onze buurgemeenten aan. En dat zouden we zelf ook niet andersom willen. En met dit bespreekpunt doen de indieners net alsof deze raad nog maximaal invloed heeft op het besluit van de provincie Zuid-Holland, om windturbines in Lansingerland te gaan plaatsen. De provincie heeft de regie overgenomen en deze raad gegijzeld. Deze raad heeft niks, maar ook helemaal niks meer in te brengen daarop. En dat is al erg genoeg. Als ik dan ook, zoals de heer Bik al net aan refereert, persberichten, nieuwsbrieven lees, waarin wordt gesteld dat het publiek geheim is dat partijen op Kruisweg windmolens willen plaatsen, en dat de VVD de enige partij is die dat niet lijdzaam wil ondergaan, dan zakt mijn broek af. Ook geeft de fractie van de VVD aan, dat ze het bespreekpunt agenderen als eerste indiener om nog invloed te kunnen uitoefenen. Maar vervolgens willen ze hun eigen vragen niet beantwoorden. In de discussie van januari hier in dit huis werd Leefbaar 3B bestuurlijk vandalisme verweten. Maar wat we nu zien, is gewoon eigenlijk misleiding. Het zijn juist VVD, CDA en GroenLinks - en die komt er in ieder geval nog voor uit - de partijen die in het college van gedeputeerde staten zitten, en dus verantwoordelijk zijn voor de provinciale gijzeling, die hier doen alsof we onze inwoners gaan beschermen. En dat is op zijn zachtst gezegd misleidend. Deze partijen duwen aan de ene kant windturbines door onze strot en aan de andere kant wijzen ze met het vingertje naar anderen. Dit is geen bescherming van de Kruisweg of onze inwoners. Dit is gewoon simpelweg kiezersbedrog, wat hier nu gebeurt. Veruit de meerderheid hier, wil namelijk helemaal geen windmolens in Lansingerland. Veruit een meerderheid binnen het college van GS wil ook geen windmolens. Dus in plaats van hier dit bespreekpunt in te dienen, hadden deze fracties vanavond naar de provincie kunnen rijden en deze vragen hier aan hun collega-fracties voorstellen en gedeputeerden aanspreken.

De voorzitter: Ik heb een interruptie van de heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: In zoverre, ik heb nog maar 13 seconden. Maar ik neem wel heel erg aanstoot aan het woord kiezersbedrog. Want als de heer Duivesteijn in ons verkiezingsprogramma had gelezen, had u ook daarin kunnen zien dat wij als GroenLinks altijd voor windenergie zijn geweest. Dus we plegen geen enkele vorm van bedrog.

De heer Duivesteijn: Ik heb zojuist over GroenLinks gezegd: dat is de enige partij die er nog juist voor uitkomt. Dus die term, of classificering geldt niet voor u. Zo lees ik ook nog vanochtend in de krant, dat een belangrijk voordeel van de VVD is, dat de partij op alle bestuursniveaus vertegenwoordigd is. En dat de fractie binnenkort in gesprek gaat met de VVD-fractie van de provincie over geluidschermen. Nou, dat had de VVD anderhalf jaar geleden moeten doen, over windenergie. En volgende maand, hoop ik, bespreken we de overeenkomst die gesloten is, al dan

wel niet wat daarin staat, dat weten we niet. En dan gaan we dit nog een keer overdoen. En ik hoop oprecht dat we dan dit politiek theater hier achter ons gaan laten.

De voorzitter: Ik ga u onderbreken voor interruptie van de heer De Graaf.

De heer De Graaf: Dank u wel, voorzitter. In het kader van het theater. Ik was ooit op Cuba en daar werd de krant voorgelezen, als je ergens zat te werken. En het lijkt of dat hier ook gebeurt. Dus ik ben benieuwd wanneer de heer Duivesteijn toekomt aan de reactie op het besprekspunt?

De voorzitter: De heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: We kunnen op de plaatsing van windturbines geen voorwaarden stellen, we hebben geen inbreng op afstandsnormen meer. En iedereen wil de kwaliteit van de leefomgeving waarborgen. En u vraagt aan mij, of de heer De Graaf vraagt aan mij, om antwoord te geven op afstandsnormen, maar wil daar zelf geen ander antwoord op geven. Ja, daar doe ik niet aan mee. Iedereen met enig respect voor onze schaarse open landschappen wil simpelweg Kruisweg niet volgooien met grote draaiende Euromasten. En daar laat ik het bij voor nu.

De voorzitter: Dank u wel, heer Duivesteijn. De heer Van den Beukel, een interruptie.

De heer Van den Beukel: Ook nog aan u de vraag: heeft u deze handreiking gelezen? Handreiking lokale normering windparken?

De voorzitter: De heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Doelt u dan op de brief die u 24 uur geleden naar ons toe heeft doen komen, zodat we daar weinig tijd hadden om op voor te bereiden? Is dat de handreiking waar u naar verwijst?

De heer Van den Beukel: Nee voorzitter, ik doel op het stuk uit 2022. Voor iedereen die zich erin verdiept is dat stuk allang bekend. De Raad van State uitspraak dateert uit 2021. We kunnen hier lokale normen stellen. Dus in plaats van nou de provincie als zondebok aan te wijzen, gaat Leefbaar 3B ook verantwoordelijkheid nemen voor onze eigen mogelijkheid tot het uitoefenen van invloed, via een lokaal normenkader, ja of nee?

De heer Duivesteijn: Als wij werkelijk nog invloed kunnen uitoefenen, voorzitter, dan adviseer ik het CDA om daarvoor een beeldvorming te organiseren, om deze raad mee te nemen naar Kruisweg en andere plaatsen. Of naar andere windmolens in deze regio, om daar gezamenlijk te gaan bepalen wat de afstandsnorm moet zijn om een windmolen te plaatsen. Dat had ik dan chique gevonden, in plaats van nu, 24 uur geleden, nog een bijlage bij dit besprekspunt na te sturen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Scheringa voor uw eerste termijn?

De heer Scheringa: Dank u wel, voorzitter. Ik moet zeggen dat, dit besprekspunt neemt even een andere afslag dan ik had gedacht, alle discussies. Dus ik ga even wat improviseren. Ja, ik had, op voorhand zat ik te denken van: nou, dat besprekspunt lijkt een poging om windmolens onmogelijk te maken in de gemeente. Maar ik moet daarop terugkomen. Dat is te slecht van mij gedacht. Ik had toch mensen, ook de VVD, toch wel enigszins positief... Nou, positief wil ik niet zeggen, maar wel realistisch in die zin. Want op zich, het windmolens, energiemix, klimaat, duurzaamheid, de ruimte is schaars hier in onze gemeente. We wonen niet in Noordrijn-Westfalen, waar ruimte zat is en windmolens ver uit de buurt van mensen geplaatst kunnen worden. Dus we leven gewoon in een complexe samenleving, complexe omgeving. En we hebben ook te maken met veel problemen, die in samenhang opgelost moeten worden. Onder andere woningbouw, groen, bedrijven. Maar ook windenergie. De energieopgave voor de regio ligt er gewoon. Hoe je het ook wendt of keert, uiteindelijk zal er toch energie moeten komen. En daar heb je uiteindelijk, denk ik ook - en mijn fractie denkt het ook - heb je daar wind voor nodig. Kijk nu naar buiten. Het is prachtig weer geweest vandaag, maar zonnepanelen leveren nu niks meer op. Nou ja, wind waait over het algemeen wel, soms niet, maar dan moet je er iets anders

voor verzinnen. Maar wind heb je nodig. Over het algemeen waait het hier wel, zeker als je fietst. Nou ja, op zich, als je nou... Wat ik nou een beetje mis af en toe wel in dit verhaal is kijk, en zeker ook de fracties die pertinent tegen windenergie zitten, hoe zie je dat dan voor je? Hoe komen wij aan voldoende energie? Zonnepanelen? Nou, iedereen zonnepanelen, hartstikke goed. Maar in het donker en in december doet dat minder. Geothermie lijkt een prachtige oplossing, maar staat nog in kinderschoenen en geeft ook veel subsidie. En ja, de windenergie ligt er gewoon. Dus dan zouden we daar helemaal vanaf moeten, van windenergie. Maar ja, als wij er vanaf gaan, van windenergie, dan denkt Pijnacker Nootdorp, of Zuidplas, of andere gemeentes denken: nou, dat is makkelijk dan wij ook niet. Dus het is een beetje een race to the bottom, heb ik dan het idee. En dan uiteindelijk wil niemand windenergie en dan moet de boze gemeente komen, of de boze provincie. En die gaat dan overal de windmolens neerzetten. Dus ja, dat is een beetje het dilemma dus waar wij mee zitten, en de gevoelens die mijn fractie daarbij heeft.

De voorzitter: Ik ga u even onderbreken voor een interruptie van de heer Markus.

De heer Markus: Ik snap toch uw woordvoering niet helemaal. Volgens mij heeft Lansingerland nooit getekend dat er 12 megawatt geplaatst gaat worden. We hebben alleen getekend voor een inspanning, om te onderzoeken of het haalbaar is. Ik wil daar toch even vanaf, alsof er nu gedaan wordt door de verenigde linkse broeders dat het hier moet komen. En zusters, sorry. Want dat is namelijk helemaal niet zo. We hebben namelijk een inspanningsverplichting getekend om te onderzoeken of 12 megawatt haalbaar is. En daar blijft het bij. Als dus blijkt dat het niet haalbaar is, dan is het niet haalbaar en dan stopt het.

De voorzitter: De heer Scheringa.

De heer Scheringa: Het is denk ik ook een kwestie van willen. Wil je windenergie of wil je het niet? En wij willen het wel. En haalbaar, kijk haalbaar, alles kan haalbaar. Het is net wat je... Maar dat zit in de vragen. Ik zal de antwoorden... Misschien wordt het dan helder voor u. Want als ik op de vragen uitkom. Vraag één, de wat wilt u voor... Wij willen eigenlijk minimaal dat, de hinder moet beperkt worden voor bewoners. Gezondheid is belangrijk, maar dat moet gewoon op basis van wetenschappelijke onderbouwing. En er zijn landelijke richtlijnen voor, of die zijn er nog niet, of die worden vastgesteld. Ik ben geen wetenschapper, ik weet dat ook niet. Maar ik ga ervan uit dat de wetenschap daar uiteindelijk een antwoord op zal vinden en daar een keuze in maakt. En dan kunnen we nog zeggen links rechts. Ja, geen idee. Misschien heeft mijnheer Van den Beukel gelijk en moeten we die lijn volgen. Ik weet het niet. Maar het lijkt me op zich wel handig als we iets afspreken, landelijk, dat iedereen zich daaraan houdt. Want anders wordt het wel een race to the bottom.

De voorzitter: Ik ga u onderbreken voor een interruptie van de heer Bik.

De heer Bik: Voorzitter, ik ben benieuwd hoeveel rapporten de heer Scheringa nog wil zien, voordat die wel of niet erover uit is dat hier geen windmolens mogelijk zijn.

De heer Scheringa: Ik heb rapporten gezien. De ene zegt wel de ander niet. Op zich, feitelijk gezien is het mogelijk. Is het wenselijk, is een andere vraag. Maar ook, we hebben nog steeds geen voorstel liggen van: hier gaan wij windmolens neerzetten, waar we over kunnen besluiten. En dat gaat nu, wat mijnheer Van den Beukel aangeeft, we kunnen lokaal beleid maken, wat wij vinden dat wat de randvoorwaarden moeten zijn, dus de randvoorwaarden zullen zijn. En dat zit in de antwoorden opgesloten. En die zal ik dan willen beantwoorden. Dus ik hoop dat u daar voldoende aan heeft. En anders praten we wel een keertje verder. Dus vraag één heb ik gehad. Dus ja, minimaal gewoon hinder beperken. Gewoon dat het leefbaar moet blijven voor mensen, gezond moet zijn. Daar zijn geen concessies aan. Vraag twee, hinder voor de burens. Ja kijk, als we onze eigen mensen daar minimale richtlijn op hebben, dan gelden die landelijke richtlijnen zeker ook voor onze burens. Dus wat ChristenUnie ook zei, daar was ik heel blij mee, van als we hebben ook zorgen voor mensen aan de andere kant van de grens. Minimale afstand. Ik wil dat niet op voorhand vastleggen. Kijk, een minimale afstand en overlast dat hangt ook van schijnbaar meer factoren af, omgevingsfactoren. Als daar hele hoge bomen staan, of weet ik

wat, dan is dat anders. Sommige windturbines zijn een stuk stiller, sommige zijn kleiner. Dus daar zijn, dus ik wil dat gewoon openhouden. En dat, in die zin, dat moet gewoon... Als je dit eerste punt goed regelt, dat er geen hinder mag zijn - en dan kan je naar geluidsnormen kijken - dan kan die minimale afstand, die kan zeg maar flexibel zijn. De ene keer verder, de andere keer dichterbij. Daarbij komt ook, en dat vond ik wel, dat stond ook in het stuk van de VNG die ik wel gelezen had dan, dat stuk, dat die... Als je echt een rigide vaste grens hebt, dan gaat ook de incentive weg om innovatief te zijn. Als het 1000 meter is, dan kan je altijd windmolens maken die heel veel herrie maken, want niemand heeft er last van. Dus ik denk dat, geen vaste grenzen, maar gewoon gezonde grenzen, dat dat beter is. En tenslotte, vier. Wij waarderen zeker Kruisweg. Het is een mooi open landschap. De verbinding tussen Bentwoud en de Rotte. Ja, natuurlijk biodiversiteit, superbelangrijk. Afknabbelen van het Groene Hart, dat heeft ook niet onze voorkeur, in die zin. Want ja, waar begin je dan? Uiteindelijk, als je afknabbelt en blijft knabbelen, dan hou je niks meer over. Dat is wat we zeker niet willen. Maar ja, er ligt nu nog geen plan. Er zijn plannen waarvan mensen denken dat er geruchten zijn. Dus ja, wat dat betreft zouden we eerst deze plannen af willen wachten. Want eigenlijk zou diezelfde plekken vragen ook kunnen stellen, wat mijnheer Van den Beukel ook aangeeft voor de Noordpolder, wat vind je daarvan? Daar vinden we ongeveer hetzelfde van. Maar tot nu toe ligt er geen plan. Dus als er een plan ligt, dan zullen we ons verder op beraden. Dat was het in de eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Een tweede termijn heeft u niet meer, want u staat in het rood. Mevrouw Van Olst.

Mevrouw Van Olst: Dank u wel, voorzitter. Ik kan hier dus heel kort over zijn. Het plaatsen van een windturbines moet je niet willen. Op 31 oktober 2024 heeft de wetenschappelijke danktank Clintel een rapport gepresenteerd met de titel: "Het windmolen drama." Indien u hier niet bekend mee bent, raad ik u, collega's, maar ook de mensen op de tribune aan, om dit zeker te lezen. De korte, de hele korte samenvatting is: er is dus te weinig onderzoek gedaan naar windturbines. En het Hof van Europa heeft ook aangegeven dat dit moet volgen. Laat u niet misleiden door alle praatgroepen die er zijn geweest, want dat schijnt dus echt niet goed gebeurd te zijn. Verdiep u in het rapport. Risico's die genoemd worden, is bijvoorbeeld geluidsoverlast. En dan gaat het niet over hoge pieptonen. Het gaat juist om het hele lage geluid, het brommende geluid dat te vergelijken is met de bas van een geluidsinstallatie, dat je dus meer voelt dan dat je het hoort. Vogels, insecten, vleermuizen komen in gevaar. Grond en watervervuiling ligt op de loer, doordat die bladen ook stofjes verliezen. Dus het voorzorgsprincipe, dat geldt hier. En dat betekent dus dat het echt goed onderzocht moet worden. En er is te veel twijfel over het hele windenergie drama, zou ik het maar noemen. Er is ook opgeroepen door landelijke partijen, door de BBB opgeroepen om over te gaan tot opschorting van de bouw van windmolens. Echt, ik denk echt dat het belangrijk is om hier ook in mee te gaan en dit echt eventjes op te schorten. Dus wat mij betreft gaan wij niet akkoord met windmolens. Dus de vragen die gesteld worden, kan ik helemaal niet beantwoorden, want ik ga er niet mee akkoord. Er dreigt dus een groot fiasco. En ik roep mijn collega's op om hier heel hard nee tegen te zeggen. En inderdaad, heeft u connecties in de provincie, if in het land? Maak er gebruik van. En neemt u kennis van het rapport van Clintel Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Olst. Dan gaan we naar de laatste fractie, D66, de heer Weerheijm.

De heer Weerheijm: Dank u wel, voorzitter. Nou, dan vallen hopelijk de interrupties mee op deze manier. Allereerst, ik snap heel goed dat dit onderwerp emoties oproept. Het is een groot onderwerp, dus dat is ook terecht dat we daar tijd aan besteden hier vanavond. Er is al heel veel gezegd, ook heel veel sterke termen die er zijn gebruikt. Daar hoop ik zelf van weg te blijven, zoveel mogelijk. Wat ik allereerst een beetje lastig vind is, dit bespreekpunt komt voort uit een motie die naar mijn weten ergens eind april van dit jaar is ingediend en toen weer is ingetrokken. Toen is ook het aanbod gedaan door het college van, we kunnen de raad hier een keer over dit onderwerp nog een keer technisch bijpraten.

Mevrouw Van Olst: Er is ook opgeroepen door landelijke partijen door de BBB opgeroepen om over te gaan tot opschorting van de bouw van windmolens. Echt ik denk echt dat het belangrijk is om hier ja, om hier ook in mee te gaan en dit echt eventjes op te schorten. Dus wat mij betreft gaan wij niet akkoord met windmolens. Dus de vragen die hier gesteld worden, kan ik helemaal niet beantwoorden want ik ga niet mee akkoord. Er dreigt dus een groot fiasco. En ik roep mijn collega's op om hier heel hard nee tegen te zeggen. En inderdaad heeft u connecties in de provincie, in het land? Maak er gebruik van en ja neemt u contact, neemt u kennis van het rapport van CLINTEL. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van Olst. Dan gaan we naar de laatste fractie D66, de heer Weerheijm.

De heer Weerheijm: Ja, dank u wel voorzitter. Nou dan vallen hopelijk de interrupties mee op deze manier. Nee, dat is een goede strategie. Nee, allereerst. Ik snap heel goed dat dit dat dit onderwerp emoties oproept, het is een groot onderwerp dus dat is ook terecht dat we daar tijd aan tijd besteden hier vanavond. Er zo al heel veel gezegd ook heel veel sterke termen die er zijn gebruikt. Daar hoop ik zelf van weg te blijven zoveel mogelijk. Wat ik allereerst een beetje lastig vind, is dit besprekspunt komt voor uit een motie die naar mijn weten ergens eind april van dit jaar is ingediend, toen is weer ingetrokken. Toen is ook het aanbod gedaan door het college van goh, we kunnen de raad hier een keer over dit onderwerp nog een keer technisch bijpraten. Nou dat had mij wel heel fijn geleken, want nu tijdens deze bespreking zou je bijna denken dat het lijkt alsof er geen enkel beleid is rondom windenergie, maar er is natuurlijk een hele hoop regelgeving. Dus lokale regelgeving, provinciale regelgeving, landelijke regelgeving, er zijn allemaal heel veel ingewikkelde uitspraken gedaan. Ik ben niet eerder verweten met dit onderwerp dat ik het alleen maar ingewikkelder maak. Nou ik heb vandaag een beetje door alle wetgeving heen lopen scrollen. Nou dat ik was niet van plan dat daar uren aan kwijt te zijn, maar dat was ook heel snel wel en ik ben er nog steeds niet uit hoe het allemaal in elkaar zit. Het is gewoon een ontzettend complex onderwerp, met zeer ingewikkelde regelgeving. Het is dus ook echt niet zo dat er opeens overal windmolens neergezet kunnen worden. Het is een proces waar niet voor niets vele jaren overheen gaan en vele onderzoeken aan voorafgaan. Dus er is gewoon wel een kader. Ik had het fijn gevonden als de indieners ook gewoon gebruik hadden gemaakt van het aanbod van het college, van goh laten we eerst nou nog een keer alle regelgeving tegenover elkaar afzetten en kijken van goh waar staan we voor? Wat is onze invloed als raad, wat is de invloed van de provincie erop, wat is de invloed van landelijke regelgeving? Dat maakt het ook voor mij lastig om de vragen die er voorligt te beantwoorden bijvoorbeeld. Nou ja als je iets als een afstandsnorm. Nou er zijn gewoon afstandsnormen rondom windenergie, die staan aangegeven. Nou ik heb die allemaal hier staan, ik ga u niet vermoeien met de paragraaf en dergelijke. Die zijn gewoon vastgesteld. Daarnaast is er inderdaad ook ons lokale kader, dat is door de heer Marcus aangegeven. We hebben een bepaald lokaal kader, dat geeft eigenlijk maar een bepaald stukje grond aan dat is de plek waar we windenergie toestaan als Lansingerland. Nou ik heb de handreiking ook gezien die heb ik ook gelezen, die de heer Van den Beukel had doorgestuurd. Ja, dan ook een vraag. Ja, hoe verhoudt zich zo'n handreiking tegenover ons lokale beleid wat we dus gewoon ook al hebben? En dan nog een belangrijkere vraag eigenlijk. We hebben lokaal beleid de bevoegdheid om windmolens te realiseren. Die lag een tijd lang bij de gemeenteland Lansingerland, maar die is teruggenomen door de provincie. Nou hoe verhouden zich nou die regelgevingen tegenover elkaar? Ja, ik kan, ik vind dat lastig om daar antwoord op te geven. Het enige wat ik wel weet, is dat het college vorig jaar al deze regelgevingen tegenover elkaar heeft gezet. En heeft gekeken van goh, wat zijn nou de mogelijkheden voor windenergie in Lansingerland? Gewoon puur op basis van alle technische en beleidsmatige kaders. En daarvan was de conclusie nou ja, wij zien het beleidsmatig en technisch dat het niet haalbaar is. Ja, daar kan je heel veel vinden. Kan je leuk vinden, kan je niet leuk vinden. Maar ik kan me ook niet voorstellen als de provincie precies al diezelfde richtlijnen nog een keer gaat na narekenen, dat ze tot hele andere conclusies komen. Ja, dat maakt voor mij dit besprekspunt gewoon een beetje lastig en ik kan niet echt antwoord geven daar op alle vragen. Daarbij wil ik wel aantekenen er is vanavond al heel veel gezegd van nou

hoe staat de partij er nou voor? Nou u kunt gewoon nalezen ook mijn verkiezingsprogramma van mijn partij, D66 is altijd voorstander geweest van windenergie, mits mogelijk onder strikte voorwaarden, zoals rondom veiligheid, lokale participatie en het beschermen van recreërende ruimte. Maar dat kunt u allemaal teruglezen in ons verkiezingsprogramma. Is een mooi boekwerk overigens. Ja, daar wil ik het eigenlijk voor mijn eerste termijn even bij laten. Dan kan ik zo meteen nog tweeënhalve minuut doorpraten. Wat fijn.

De voorzitter: Dank u wel, heer Weerheijm. Dan zijn we aan het eind van de eerste termijn van de zijde van de commissie. Ik heb in ieder geval geen vragen gehoord aan het college. Maar ik wil toch vragen om een reflectie van het college op wat er vandaag is gezegd allemaal en ik geef daar graag het woord voor aan wethouder Muis.

Beantwoording college

De heer Muis: Ja, dank u wel voor die gelegenheid voorzitter. Allereerst dank aan alle inwoners die hier zijn gekomen vanavond om zich te laten informeren en kennis te nemen van uw standpunten van uw commissie. Ik denk dat een aantal ook bij de informatiebijeenkomst van de provincie in het Manneken aanwezig waren. Dus wat ik verder zal vertellen, zal voor diegenen die daar waren bekend voorkomen. Geen nieuwe feiten. Maar ik denk dat het ook wel goed is om even te benadrukken dat sinds vorig jaar al, december vorig jaar, de provincie de projectbesluit procedure doorloopt voor de realisatie van windturbines in onze gemeente. Daarvoor worden op dit moment drie locaties onderzocht Bleizo-West, Kruisweg oostzijde en de Noordpolder. En binnen de gemeentelijke beleidskader staat de heer Marcus, die refereerde daar ook aan in zijn bijdrage. Is dit op dit moment alleen mogelijk op de locatie Bleizo-West. Bij Kruisweg en Noordpolder staat het gemeentebestuur geen windmolens toe. Dus als je daar afstandsnormen zou gaan stellen dan ben je in feite bezig met het verruimen van de mogelijkheden die er nu zijn. De provincie die is op grond van de Elektriciteitswet het bevoegd gezag voor de realisatie van windparken vanaf vijf megawatt. En hiermee is de provincie via die projectbesluit procedure verantwoordelijk voor het volledige ruimtelijke proces, de procedure. Gemeentelijke voorwaarden of je die hebt of dat je die nog stelt, die zijn daarbij niet van toepassing Rijksbeleid en provinciaal beleid wel. Dat was ook het punt wat de heer Weerheijm aanhaalde. En ook op basis waarvan het college natuurlijk eerder een besluit heeft genomen op basis van huidige mogelijkheden en huidig beleid, zagen wij die mogelijkheden niet. Nou de provincie zoals u weet, denkt daar anders over en die heeft die procedure van ons overgenomen. We hebben ook gezegd de provincie die doorloopt die projectbesluit procedure. Dat was zo voordat we om tafel zaten over een bestuursovereenkomst en dat blijft zo. Zij zullen wel alle ruimtelijke en maatschappelijke belangen die ook hier gewisseld zijn door de verschillende fracties, maar ook door bewoners en belanghebbenden op de verschillende locaties, die zullen zorgvuldig gewogen moeten worden om te komen tot een uiteindelijke keuze voor een locatie. Nou dat is ook al aangegeven. Dus het is zaak voor alle belanghebbenden om in die procedure van de provincie goed te kijken op welke momenten ... Zienswijze op de NRD, plan MER een besluit eventueel over een voorkeurslocatie om daar de invloed uit te oefenen. En volgens mij wat ik ook bij de informatiebijeenkomst merkte, weten de bewoners eigenlijk heel goed waarvoor ze bij wie moeten zijn. Is ook gerefereerd naar het concept of naar de bestuursovereenkomst. Nou die is er nog niet. Daarvan hebben we ook al gezegd als die er is, komt die naar uw raad en dan gaan we met uw raad in januari gaan we het daarover hebben, voordat wij hem definitief ondertekenen. Belangrijk is te weten en te benadrukken dat op dit moment daar geen locatiekeuze is gemaakt en ook door de provincie is ook nog geen voorkeurslocatie aangewezen. En ook zijn daar op 22 oktober geen afspraken over gemaakt. Waar wel afspraken over zijn gemaakt maar dat is ook denk ik publiek geheim inmiddels. Is dat de provincie en de gemeente de locatie Bleizo-West beiden beogen als woon-werk locatie in lijn met uw raadsbesluit. Overigens heeft de Tweede Kamer dat ook nog eens met motie bevestigd en de minister heeft dit omarmd. Dus in feite in die procedure wordt Bleizo-West nog meegenomen, maar bestuurlijk is er gezegd een andere functie daar heeft onze voorkeur. Dan over die landelijke afstandsnormen ten slotte voorzitter als dat mag ...

De voorzitter: Ik ga u even onderbreken voor een interruptie van de heer De Graaf.

De heer De Graaf: Ja, dank u wel voorzitter. Ik leer mijn werk op tijd om SMART afspraken te maken. Als ik het zo beluister, dan is het een soort carte blanche die we straks overeenkomen met de provincie. Of hoe ziet u dat?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Muis: Voorzitter, ik weet ik weet niet wat de heer de Graaf bedoelt met een carte blanche voor wie, voor ons of voor of voor de provincie? Maar voor mij is het niet verstandig om hier verder op in te gaan. Ik deel alleen wat volgens mij publiek bekend is. Ik kan de ik kan de opmerking niet plaatsen, dus ik wil voorzitter vragen om die dan als we in januari over hebben, daarop terug te komen en te kijken van wie nou wie een carte blanche geeft? Maar ik begrijp de vraag niet. Als laatste zou ik aangeven. Die landelijke afstandsnormen zijn hier ook gewisseld. Die zijn in procedure bij het Rijk en volgens de planning van het Rijk, zouden die in werking moeten treden in juli volgend jaar 2025. Betekent wel dat de Tweede Kamer ze dan wel binnenkort eens een keer moet gaan behandelen, maar dat is daarvan de status. Dank u wel.

Tweede termijn

De voorzitter: Dank u wel wethouder. Ik denk dat u nog behoefte heeft aan de tweede termijn en er staan een aantal in het rood en een aantal hebben nog niet eens minder dan één minuut. Ik stel u voor u hoeft het niet te doen hoor, maar om één minuut extra erbij te doen. Als u zegt van nee ik wil het niet, dan doen we het niet natuurlijk. Minuutje erbij. Ja, ik denk niet dat u ertegen bent. Oké de griffier zet er een minuut bij. Oké, ik ga dezelfde volgorde weer. Heer De Graaf.

De heer De Graaf: Ja, dank u wel voorzitter. Dank aan de collega's voor ja, niet in alle gevallen beantwoorden van de vragen, maar de standpunten zijn in ieder geval wel helder en uitgewisseld vanavond. Dus laten we dat als winst van de avond zien. Ik wil nog wel even reageren deze tweede termijn op een aantal vragen die impliciet of expliciet gesteld zijn. WIJ Lansingerland onder andere. Ja, natuurlijk kunt u ervan uitgaan dat ook wij als landelijke partij onze invloed aanwenden in het belang van de inwoners van Lansingerland op provinciaal niveau. Dus die belofte die staat wat ons betreft. Ja, er zijn wat vragen voorbijgekomen over social media. Social media, daar moeten we maar vooral op social media op reageren. Ik ben eigenlijk geen voorstander van om alles wat er getweet wordt dit huis binnen te halen, daar de avond aan te besteden met elkaar. Dus die dat die opmerkingen negeer ik even voor nu. Dan richting collega Duivesteijn. Ja, die heeft zware woorden gebruikt in de eerste termijn als kiezersbedrog, misleiding en dergelijke. Maar ik wil wel een graag een handreiking doen. Hij gaf aan het einde van het betoog dat je niet meedoet, omdat hij geen uitspraak wilden doen over de minimale afstand. Nou dat willen we dan wel in de tweede termijn, dat is namelijk minimaal 650 meter. Daarmee hoop ik de heer Duivesteijn te verleiden om in tweede termijn toch antwoord te geven op alle vragen. En daarnaast ook de opmerking over de bijlage die wat laat kwam. Ja, die dat is vooral was vooral een handreiking naar u als raad om wat extra context te geven. Het is heel jammer dat dat niet als handreiking zo ontvangen is en dat dat spijt ons heel erg. En aan de hand van alle beantwoording. Ik gaf aan het begin van de avond aan van de behandeling van. Je kan een beetje op drie manieren in een dossier zitten. De pootjes omhoog op je rug. De Jacobs van Es tegen partijen houding of op basis van de jurisprudentie die door de heer Van den Beukel is toegelicht toch proberen de invloed te pakken als raad van Lansingerland, om te kijken wat nog welke waarin dat proces beïnvloed kunnen pakken op locatiekeuze en andere ruimtelijke voorwaarden. Dus ik denk dat ook zich begint af te tekenen wie in welke van die drie mandjes zitten aan het eind van deze avond. Dank u wel.

De voorzitter: Ik heb een interruptie van de heer Marcus.

De heer Marcus: Een vraag aan de VVD vindt u dat er nog aanvullende ruimtelijke voorwaarden nodig zijn ten opzichte van een beleidskader wind?

De voorzitter: De heer de Graaf.

De heer De Graaf: Nee, maar ik ga een beetje denk mee in de reactie die de heer Van den Beukel ook in de eerste termijn gaf. Niet zozeer die voorwaarden, maar wel de reikwijdte van de afspraken die we gemaakt hebben. Dank u wel.

De voorzitter: dan gaan we naar het CDA heer Van den Beukel. Sorry nog, heer Marcus nog een keer?

De heer Marcus: Ja, wat bedoelt met een reikwijdte van de afspraken die we gemaakt hebben?

De voorzitter: Heer De Graaf.

De heer De Graaf: Als we afspraken maken over ruimtelijke voorwaarden voor een specifieke locatie, geldt die wat ons betreft voor alle eventuele locaties die zich nu en in de toekomst aandienen.

De voorzitter: Heer Marcus.

De heer Marcus: Maar als die locaties worden uitgesloten met de voorwaarden, hoeft je toch niet te hebben over die locaties. Die zijn dan toch al uitgesloten dan hoeft je dat toch niet toe te voegen?

De voorzitter: Heer De Graaf.

De heer De Graaf: Dat hoeft je niet toe te voegen, nee wij niet. Maar als de provincie dat toevoegt vanuit haar bevoegdheid, heb ik wel graag dat dat raamwerk al volstaat.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we nu naar de heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, dank. Ik probeer me een beetje te verplaatsen in mensen op de publieke tribune die hier misschien niet zo erg vaak komen maar nu wel. Ik denk dat het wel een beetje mistig is wat we hebben gedaan met zijn allen. Ik hoop het niet. Voor zover dat zo het geval zou zijn probeer ik in ieder geval voor mezelf de zaken op een rijtje te zetten. En dan ben je misschien ook voor mensen die meeluisteren. In het begin van dit debat dreigt een beetje de provincie als zondebok te worden neergezet in mijn beleving. En wij onszelf een beetje buitenspel te zetten alsof wij geen invloed hebben. Gelukkig in het debat werd ook duidelijk ik denk voor iedereen die meeluistert bijvoorbeeld ook provinciale ambtenaren, dat we wel degelijk lokaal beleid hebben. Dat lokaal we eigenlijk gewoon een ruime meerderheid hebben in deze raad die zegt nee geen wind buiten Bleizo en Overbuurtsche Polder. Dat staat en dat staat bij een meerderheid en ook is er een meerderheid hoor ik in deze raad die zegt Polder de 140 Morgen is waardevol groen, waardevol landschap. Dat moet openblijven dus als dat is wat blijft hangen niet alleen bij onze inwoners, maar ook bij iedereen die meeluistert. Bij het college dat een bestuursakkoord aan het maken is, bij provinciale medewerkers die daaraan werken. Dan denk dat we alsnog een vruchtbare avond hebben gehad. En ga ik ervan uit dat er een goed bestuurlijk akkoord deze zijn kant op komt dat aan die randvoorwaarden voldoet. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel heer Van den Beukel. Heer Ruijtenberg met zijn tweede termijn.

De heer Ruijtenberg: Ja, dat klopt inderdaad. Ja, heel kort maar even daarin. Ik wil nog even duidelijk maken waarom wij deze discussie natuurlijk hier hebben. Is omdat wij sinds 2012 toen

het convenant getekend werd door de gemeente Lansingerland, eigenlijk jarenlang niks hebben gedaan. En gehoopt hebben dat het over ging waaien letterlijk en figuurlijk. Als wij al eerder de onderzoeken hadden gedaan en al eerder hadden aangegeven wat wel en niet mogelijk was, had de provincie het nooit overgenomen van ons. Want ik wil nog even citeren uit het convenant wat destijds gesloten is en waar wij akkoord gegaan mee zijn. De gemeenteraad van de desbetreffende stadsregio gemeenten is akkoord gegaan met de realisatie upgradering van windturbines op deze locaties. Realisatie van deze locaties zal spoedig volgen. Er is bestuurlijk draagvlak in het college van B&W van de betreffende stadsregio gemeente voor realisatie van windturbines op deze locaties. Wel is nader onderzoek nodig naar inpassing in de omgeving. Er is bestuurlijk draagvlak in bij de naam betreffende stadsregio gemeente het convenant ondertekenen de wethouder, voor realisatie van windturbines op deze locaties. Wel moeten technische en bestuurlijke afwegingen worden gemaakt. We kunnen nu allemaal roepen met semantische discussies we hebben ons nooit ergens aan gecommitteerd, maar de realiteit is dat hebben we wel gedaan. Dat de provincie het nu van ons overneemt en we deze discussie voeren, hebben we te danken aan onszelf omdat we jarenlang niets gedaan hebben.

De voorzitter: Oké, dank u wel, heer Marcus. Als u een interruptie heeft op de heer Ruijtenberg, dan heeft hij geen kan hij geen antwoord meer geven. Oké, dan gaan we naar de heer Bik.

De heer Bik: Dank u wel voorzitter. Ik kan kort zijn. Ik dank de het college voor de heldere uitleg over de procedure en over de stappen. En wil nog een keer heel duidelijk maken dat wij tegen windmolens waar dan ook in Lansingerland zijn. En ik deel de mening van de heer Van den Beukel dat volgens mij wel consensus is over het feit dat we volgens mij voor een aantal gebieden er geen windmolens worden gewenst. Maar bij ons is het gewoon nergens.

De voorzitter: Dank u wel dan gaan we naar de heer Marcus.

De heer Marcus: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, volgens mij is het glashelder we hebben een beleidskader, daar wordt alleen wind toegestaan in Bleizo en Overbuurtsche Polder. Dus niet aan de Kruisweg, dus niet in de Noordpolder dat is glashelder dat is gewoon staand beleid. En daaraan toegevoegd is het ook staand beleid dat gebied achter de Kruisweg bedoeld is als groene verbindingzone, dus volgens mij voldoende redenen om het alleen toe te staan op Bleizo en de Overbuurtsche Polder. En daar staan we voor en daar blijven we voor staan en daar hoeven wat ons betreft zeker geen aanvullingen te komen, want volgens mij is dit meer dan glashelder. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Dank u wel voorzitter. Nou ik wil in ieder geval alle mensen op de publieke tribune bedanken en ook oproepen om een zienswijze in te dienen op de NRD die de provincie momenteel ter inzage heeft gelegd. Vooral ook de heer Ganey zijn technische stuk. En dan wil ik nog even onze me richten tot de andere fracties. Ik heb ook gezegd ik hoop dat we dit achter ons kunnen laten het politiek theater en dat we het echt kunnen hebben over hoe we dan samen gaan voorkomen om die windmolens hier te plaatsen. En als deze indieners echt geloven dat er met alle lokale afstandsnormen nog iets kan worden voorkomen. Wat volgens mij niet het geval is als ik naar de heer Muis luister. Dan suggereer ik dat zij met een goed beeld voor me komen en een technische handreiking aannemen om dat te gaan bewerkstelligen. Want als ik ook de VVD hoor met de 650 meter en ik zit even op Google Maps te meten wat nou het midden van die polder is tot de Kruisweg, dan kom ik op 636 meter en op andere plekken op 725. Dus dan ja ik denk niet dat u dat wilt dat er dan toch een windmolen op de Kruisweg wordt geplaatst als u zelf zegt dat u dat niet wil. Dus ik denk dat we dan zorgvuldig in ieder geval nog even dat debat moeten voeren met de juiste technische kennis en dan een keer samenkomen en het dan niet via de social media spelen.

De voorzitter: Heer Marcus een interruptie.

De heer Marcus: Ja, ook Leefbaar laat zich verleiden om een discussie aan te gaan over gebieden die we gewoon niet hebben toegewezen. Ik snap niet zo goed waar we überhaupt een discussie moeten voeren. We hebben Bleizo en Overbuurtsche Polder toegewezen met een amendement van 650 meter. Dat is gewoon staand beleid. Hoeven we toch over andere locaties en andere afstandsnormen niet te hebben, anders dan voor die locaties.

De voorzitter: Weer terug naar de heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Nou, wij zijn voorstander van maximaal invloed uitoefenen. Als we dan helemaal kunnen voorkomen en als dat dan nodig is dan gaan we dat graag doen. En wat ons betreft is de afstandsnorm 52 vierkant kilometer het grondgebied van Lansingerland. Dank u wel.

De voorzitter: Dan gaan we naar de heer Scheringa.

De heer Scheringa: Ja, dank u wel voorzitter. Nou ja mijn fractie is blij dat de woningbouw Bleizo ieder geval een gelopen race wordt. Dus dat is daar de woningen komen, dus dat is super. Qua wind ja inzichten en beleid kunnen veranderen. Dus nou ja dan zien we wel zeker als je let op een toekomstbestendige omgeving die we allemaal willen, nou ja dat beleid die voorstellen voor wijzigingen die zien we dan wel verschijnen in wat voor vorm dan ook. Dus wij willen daar graag over meedenken. De randvoorwaarde van mijn fractie blijft wel gezonde grenzen met minimale hinder voor inwoners en daar hoeven voor onze fractie geen extra voorwaarden voor te gelden boven de landelijke vastgestelde normen. En daarmee sluit ik heel snel af voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw Van Olst.

Mevrouw Van Olst: Nee, ik was kort en ik wil graag kort blijven.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we als laatste naar de heer Weerheijm.

De heer Weerheijm: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, ik heb nog drieënhalve minuut om voor te vol te babbelen. Dus nee dat ga ik zeker niet, dat ga ik zeker niet doen. Ik denk voor mijn fractie het belangrijkste om hier nog te benadrukken is dat ... Het is duidelijk volgens mij voor iedereen we hebben beleid rondom windenergie, er is provinciaal beleid, er is landelijk beleid. Daar moeten daar zijn we het volgens mij allemaal over eens. Maar de bal ligt niet primair bij onze raad, ook niet bij ons college, maar bij het college van Gedeputeerde Staten in op het provinciehuis Den Haag. En ik hoop mee inderdaad met de heer Van den Beukel dat er echt erg goed en nauwkeurig wordt geluisterd naar wat hier wordt gezegd. En nog veel belangrijker dat er ook heel goed wordt geluisterd naar wat er door de inwoners wordt gezegd bij allerhande participatie bijeenkomsten, waar mijn fractie gelukkig ook bij aanwezig was. Daarnaast ben ik het ook eigenlijk ook, ik ben met heel veel mensen eens vanavond, ook wel eens met wat de heer Ruijtenberg zei. We hebben een bepaalde we hebben ons steentje bij te dragen aan de energietransitie. Maar ja, het is niet zo alsof de gemeente Lansingerland is inderdaad maar 52 vierkante meter. Alsof we ruimte over hebben en dat betekent lastige afwegingen maken in ons ruimtegebruik. En ik denk dat dat zo langzamerhand een terugkerend een thema begint te worden in deze raad dat we daarmee dat we daarmee worstelen. Maar ja, het blijft een lastige keuze. Maar dat wil ik nog even meegeven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn we aan het eind van deze dit agendapunt van deze bespreking. En er want ik neem aan dat het college de wethouder niet meer hoeft te reageren. Nee dat en de heer Weerheijm gaf aan. Er is beleid gemeentelijk, provinciaal, landelijk. En het is ook heel goed dat al die in dat die alle inwoners hier in groten getale op de tribune zijn gekomen, dat de heer Ganey daarover heeft ingesproken. En het moge duidelijk zijn dat zeg maar overgrote meerderheid van deze raad is in feite tegen het plaatsen van windmolens in

Lansingerland. En beargumenteerd kan dat ook en we hopen ook met de woorden van de heer Van den Beukel aan te geven dat de provincie ook naar dit soort argumenten en naar deze inspraken, deze gigantische opkomst in het gemeentehuis, luistert naar in aanloop naar hun besluit wat ze daarmee gaan doen. Met die woorden wil ik het graag afsluiten en ik denk dat de mensen van de tribune nu weggaan, want ik denk niet dat ze iets geïnteresseerd zijn in de begroting van ons. Hoe we dat voor in het vervolg gaan doen. Dus ik schors de vergadering voor 5 minuten.

b. Plan van aanpak proces begroting 2025-2029

De voorzitter: Willen jullie de plaats weer innemen? Ja, die zijn ... We gaan door naar het bespreekpunt plan van aanpak proces begroting 2025-2029. Vorige week hebben we daar een beeldvormende avond over gehad. En het college heeft dit plan opgesteld om richting te geven aan het proces met aandacht voor prioritering van ambities en participatie van inwoners. Kortom een hele nieuwe opzet in feite van de begroting vanaf het volgend jaar vanaf 2026. En het is nu aan de commissie om dit te bespreken en het college daar in ieder geval input over te geven. Wie mag ik daar voor het woord? Heer Jonker D66.

De heer Jonker: Dank u wel voorzitter. Nou allereerst worden wij als D66 altijd enthousiast als we bestuur kunnen innoveren en verbeteren, dus in die zin zijn we blij met dit voorstel. We zijn ook blij dat er zo snel een alternatief proces ligt. Onze waardering naar het ambtelijk apparaat die denk ik veel tijd en energie heeft moeten steken om dit met elkaar zo snel voor elkaar te krijgen. Succes is natuurlijk niet gegarandeerd. Het is ook een stuk verkennen met elkaar, ontdekken wat er wel of niet mogelijk is. Ik denk dat we elkaar ook daar een beetje de ruimte in moeten gunnen. We vinden het fijn hoe de raad daarin wordt meegenomen. En dat we ook wat we ook mooi vinden en dat is ook we halen in feite een stuk besluitvorming naar voren, waardoor we de strategische keuze laten maken door de raad vroeger in het proces dan we gewend zijn. Tegelijkertijd hebben we ook nog wel een paar kleine zorgen en dat gaat ons dan wel over de inhoud. Want ik weet niet of u het op het is u zeker opgevallen. De commissie samenleving ging niet door afgelopen week dan denk je bij jezelf is er dan helemaal niets te bespreken op dat gebied. Is er is de samenleving af? Ik denk het niet. Dus we moeten wel in de gaten houden dat het in de inhoudelijke accenten genoeg worden uitgediept en ingevuld. We zijn verder erg benieuwd naar het participatieplan, de presentatie was veelbelovend en we zien ook dat over hoe de rol van de samenleving wordt gezien. En we zijn benieuwd hoe we dat verder met elkaar uitwerken. Lastig wordt wel natuurlijk om met elkaar die scenario's ons dat nu voor te stellen hoe dat eruit gaat zien. Maar nogmaals als we dat als een gezamenlijk ontwikkelproces zien en elkaar een beetje de ruimte geven, denk ik dat we in staat moeten zijn al werkende weg te ontdekken hoe we dat op een goede manier kunnen invullen. Dus afsluitend, wij kunnen eens stemmen met alle zes genoemde punten.

De voorzitter: Dank u wel heer Jonker, dan gaan we naar de heer De Ruijter van CDA.

De heer De Ruijter: Dank u voorzitter. Ik moet eerlijk zeggen toen ik de presentatie vorige week maandag bekeek, ik nog totaal geen beeld had bij hoe dat proces eruit kwam zien. Verandering brengt immers een bepaalde mate van onzekerheid met zich mee. Gelukkig was daar vorige week de beeldvorming en dat beeld is in ieder geval een stuk scherper geworden. Het proces zoals dat voor ons ligt, biedt zeker de mogelijkheid om tot iets moois uit te groeien. Toch wil het CDA een slag om de arm houden. Het blijft iets nieuws en de kans bestaat dat het niet het gewenste resultaat oplevert. Het is daarom van belang dat wij als commissie goed geïnformeerd worden over de voortgang van het proces en dat wij mocht de situatie zich voordoen, op tijd bij te om op tijd bij te sturen of om de stopknop in te drukken. Wanneer zouden we ons zorgen gaan maken? Als we het proces zo zwaar optuigen dat we de hele wereld ter discussie gaan stellen en al het beleid dat we hebben vastgesteld, zoals de omgevingsvisie, op losse schroeven komt te staan. Terwijl we juist nu al kritisch zijn op het feit dat de woningbouw wordt gepland buiten de

kaders van die visie. Duidelijk moet blijven dat we het in de basis nog steeds over slechts een financieel proces hebben. Wanneer gaat het goed? Als de financiën centraal blijft staan. Want het gaat nog steeds over het sluitend krijgen van de financiële plaat, maar dan nadrukkelijker door de samenleving erbij te betrekken en die niet te overvallen. Dus als het gaat over bezuinigingsopties en fundamentele keuzes, zoals het al dan niet zijn van de regie gemeente. In dat kader wil ik nog even terugkijken op de begroting van 2025-2028. In het bestuurlijke inleiding wordt in de laatste zin aangegeven dat er nog op nog op een aantal gebieden huiswerk te doen is, waaronder de jeugd, participatie en Wmo. Het college heeft de komende heeft aangegeven de komende maanden hiervoor mee vol aan de slag te gaan voor de jaren 2026 en verder. Kan de wethouder toezeggen dat dat ondanks dat wij nu dit nieuwe traject ingaan, dit nog steeds prioriteit heeft en dat er geleverd zou gaan worden? Dank u.

De voorzitter: Dank u wel heer Ruijter. Gaan we naar mijnheer Jansen, WIJ Lansingerland.

De heer Jansen: Ja, dank u wel voorzitter. Ook vanuit WIJ Lansingerland dank richting de organisatie voor het opzetten van de beeldvorming van vorige week. Het was ons al duidelijk dat het ravijnjaar met het ravijnjaar in aantocht, het traject naar de begroting 2026 niet eenvoudig zal worden. Niet voor ons als raad, niet voor het college, niet voor de organisatie, maar ook niet voor de burgers die wij in het proces willen betrekken. Iedereen zal moeilijke keuzes moeten gaan maken in dit proces. In de komende maanden zal er gewerkt worden aan een aantal begrotings scenario's. Voor WIJ Lansingerland dient dit een voldoende aantal te zijn om een verantwoorde keuze te maken. Maar ook niet te veel en werd in de beeldvorming al gegrapt één alternatief per fractie, wij kunnen goed leven met een aantal scenario's. Dat ligt aan de onderkant van in de beeldvorming genoemde aantallen. Wij zullen als politiek onze verantwoordelijkheid moeten nemen in mei 2025 en een goed gewogen beslissing nemen, die vervolgens door het college zal worden omgezet naar een conceptbegroting. Dat betekent niet dat wij in het najaar bij het kruisje moeten tekenen. Maar we moeten ons in dit huis ervan terdege van bewust zijn dat onze bewegingsruimte in deze opzet in het najaar, minder zal zijn dan in het traditionele begrotingscyclus. Wij hebben nog wel een vraag aan het college. In deze nieuwe opzet gaat de begrotingsvoorbereiding grotendeels samenvallen met de afsluiting van het jaarcyclus 2024. Kunnen deze parallelle trajecten elkaar in het vaarwater gaan zitten? Maar over het algemeen kunnen wij leven met de zes punten die wij in deze brief vonden. Dank u wel

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Duivesteijn, Leefbaar 3B.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. De fractie van Leefbaar 3B is het eens met de eerste vijf vragen. We zijn blij dat de handschoen door het college is opgepakt na de begrotingsbehandeling. Dat er nu een eerste blauwdruk ligt van hoe dat proces moet worden vormgegeven. Met betrekking tot vraag zes heb ik nog wel enkele zorgen. want tijdens de begrotingsbehandeling deden wij een procesvoorstel waar waarbij deze raad maandelijks bijvoorbeeld gesprekken zou hebben met college en ambtenaren. Aan de hand van de verdiepingsslag van het onderzoek gedaan door CBO Rijnconsult. En wij vragen ons af of wij nu met deze conceptplanning de gewenste verdieping boven water krijgen, naar aanleiding van dat onderzoek. Waar en wanneer weten wij bijvoorbeeld waarom wij op de jeugdzorg 100 euro per inwoner meer betalen dan we uit het gemeentefonds daarvoor ontvangen. En hoe hebben andere gemeenten dit beter geregeld? En wij denken dat het essentieel is dat we hier zo snel mogelijk inzicht in krijgen en daar bijvoorbeeld maandelijks over een onderdeel bijgepraat worden. Ook als dat incidenteel extra capaciteit of extra fte betekent, dan zien we daar graag een voorstel voor tegemoet. Inhoudelijk weten we ook niet of we nu voldoende onderwerpen raken. En ondanks de beeldvorming waar ik die vraag ook stelde, hebben wij nog niet nog steeds een goed beeld hoe we nou die andere beleidsvelden en velden waar we niet over gaan spreken. Bijvoorbeeld veiligheid, woonvisie, burgerparticipatie, horting sciene, mobiliteitssysteem, samenlevingsvisie. Hoe die gaan landen of hoe we daar bezuinigingen gaan realiseren. En klopt het dan dat het gesprek daar niet over wordt gevoerd, maar dat dat alleen in één voorkeursvariant land waar we dan de dus eigenlijk pas in mei over hebben. En daar wil ik wat

scherpste en wat duiding op hebben van de wethouder. En het is goed om de vraag ander wel te beantwoorden welke gemeenten we willen zijn, maar daarvoor moeten we ook weten welke gemeenten we momenteel zijn, naar aanleiding van die verdiepingsslag. En ook welke gemeente we kunnen zijn zoals wat zijn de alternatieven dan? Hoe doen onze gemeente referentie gemeente het met bijvoorbeeld gemeenschappelijke regelingen? Kunnen we aansluiten bij een andere gemeenschappelijke regeling? Want wij schatten in dat als we alleen de vraag beantwoorden welke gemeenten we willen zijn, dat we torenhoge ambities neerleggen die we niet waar kunnen maken. En hoe gaan we dan ophalen in de commissie hoe we wegen en prioriteren en uitgangspunten per domein en beleidsvelden kunnen meegeven? En in ieder geval kent u ons afwegingskader al. Dat is de prioriteit piramide van Leefbaar 3B. Dank u wel voorzitter

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Santen, VVD.

De heer Van Santen: Dank u wel voorzitter. Wij zijn in elk geval blij dat we eerder gaan starten, gezien de financiële uitdagingen die er zijn. Dus die winst die hebben we in elk geval te pakken. Als het dan gaat over de methode nou ja heer van het CDA zei het al. Ja, dat zullen we moeten afwachten of dit effectief is maar wij staan open voor een nieuwe aanpak. Dan is vertrekpunt van welke gemeenten willen we zijn? Dat hoorde ik de heer Duivesteyn ook al zeggen. Ik ben met hem eens dat je al snel dan het idee gaat krijgen van hele hoge ambities. Dus laat ik alvast helder zijn hoe de VVD daarin staat voorzitter. Wij willen een kleine, efficiënte overheid die dienstbaar is aan onze inwoners. We zijn blij met de beeldvorming, was een goede beeldvorming. Was ook goed dat de gemeentesecretaris daar zelf bij zat. En ik was ook blij met zijn toezegging dat lage lasten voor onze inwoners ook onderdeel zou zijn van een van die varianten. Dat steunen wij van harte en we zien het met belangstelling het vervolg tegemoet. Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Splunter, GroenLinks.

Mevrouw Van Splunter: Ja, dank voorzitter. Nou mijn computer heeft een beetje dezelfde kuur als ikzelf. Hij doet het niet zo goed vanavond. Dus alleen vanavond. Dus geen spreektekst, wel wat aantekeningen op een viltje. Maar goed de meest mooie onderhandelingen worden gedaan op een bierviltje in de kroeg, dus laten we het daar maar op houden. Ik was zelf niet bij de beeldvorming aanwezig. Ik had een avondvergadering van voor mijn werk, lang leven de techniek die het dan wel doet en opnames heeft en terug kan kijken. Dus ik sluit me helemaal aan ondanks mijn afwezigheid, fysieke afwezigheid van een zeer interessante en duidelijke beeldvorming. Daar heb ik in ieder geval duidelijk inzicht in het proces gekregen, hoewel het natuurlijk nog wel in grote lijnen er ligt. Maar het geeft wel heel veel vertrouwen om mee aan de slag te gaan en is innovatief de zaken aan te vliegen. Geld is eigenlijk altijd een sluitstuk en het begint op inhoud. En ik denk dat het heel goed is met dit proces dat we dus eerst de vraag stellen wat waar willen we eigenlijk als gemeente naartoe? Ik heb met de bezorgde vragen die gesteld zijn tijdens de beeldvorming ook antwoorden gehoord, waarbij ik vertrouwen heb dat we als raad voldoende mogelijkheden hebben om bij te sturen, om betrokken te zijn, om verdieping te vragen, om desnoods nog een proces een andere kant op te laten gaan. Want we gaan deze exercitie met elkaar aan waarbij we uiteindelijk naar een goede begroting moeten gaan komen voor het ravijnjaar, waar we met zijn allen ook de inwoners en het middenkader zeg maar mee aan de slag moeten. Ik ga niet politiek inhoudelijk in op nou ja zaken die wij als GroenLinks belangrijk vinden, want dat was niet de bedoeling van vanavond. Dus daar blijf ik bij weg. Nogmaals inhoud als vertrekpunt, lang leve de opname had ik gezegd. De zes punten dus oké en daar laat ik het even bij want ik kan mijn eigen handschrift niet meer lezen.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we naar de heer Azzouzi.

De heer Azzouzi: Dank je wel voorzitter. De beeldvorming. Die was helder. Dank daarvoor, even kort. De fractie van de Partij van de Arbeid steunt dit proces. Dit is ook naar aanleiding van het

verzoek wat wij hebben gedaan bij de begrotingsbehandeling. We staan positief tegen de planning en we hebben alle vertrouwen in het college en de organisatie dat het proces goed gaat verlopen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we nog naar de ChristenUnie de heer Marcus.

De heer Marcus: Ja voorzitter, dank u wel. Voorzitter, in zo'n proces zijn voor de ChristenUnie paar dingen belangrijk. Allereerst de tijd van een beetje schaven en aan knopjes draaien is wat ons betreft voorbij. En er moeten echt grote fundamentele keuzes gemaakt worden om ons beleid en daarmee ook onze begroting langjarig robuust te maken. En bij deze fundamentele keuzes moeten we als raad ook echt gaan nadenken over welke gemeente we willen zijn. En daarnaast vinden we het ook belangrijk dat bij deze keuze ook het maatschappelijk middenveld wordt betrokken en dat ze ook echt gaan meedenken over te maken keuzes. Want dat weten we allemaal er zit ontzettend veel denkkracht in onze samenleving en laten we daar alstublieft gebruik van maken. Nou, deze vier punten zien we op zich voldoende terugkomen in het voorstel. Wel nog een paar vragen dat sluit ook wel een beetje aan bij wat Leefbaar 3B aangaf. Zijn eigenlijk twee dingen. Hoe en op welke wijze gaat het ons het college ons informeren? Dat is nu nog een beetje onduidelijk, maar ook en dat is tijdens de beeldvorming ook naar voren gekomen, welke beleidsthema's onderwerpen gaan we nu allemaal beetpakken? Er wordt gezegd allemaal. Maar ik zie ze ook niet allemaal terugkomen dus dat vinden we nog een beetje lastig. Dus daarom even een voorzet van onze kant. Is het wellicht een idee om per beleidsveld onderwerp aan te geven hoe dat proces eruit gaat zien en dat ook op 5 februari met de raad te delen. Dan zien we volgens mij twee dingen, namelijk dan zien we welke thema's er allemaal aan bod komen en dan kunnen we daar wat van vinden en wellicht nog dingen aanvullen. Maar daarnaast zien we ook een beetje het proces wat er per thema wat er loopt, in welke commissie en hoe dat precies zit. En dan hebben we er ook wat meer gevoel bij hoe we met elkaar betrokken worden. Dus graag daar even een reactie op van het college en wellicht ook van de andere partijen. Nou tenslotte het zal en blijft denk ik een zoektocht met elkaar. Dat is denk ik ook mooi. Maar wat ons betreft zetten we de schouders eronder en gaan we gewoon met elkaar aan de slag. En aan de slag dat betekent ook wat voor ons als raad en dat gaat ons allemaal aan. We moeten echt durven om op hoofdlijnen na te denken, de stoeptegels een beetje buiten te laten liggen en ook echt grote keuzes met elkaar willen maken. Dus die oproep wil ik bij dezen ook vast doen, dat we dat ook echt met elkaar oppakken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn we aan het eind van de eerste termijn van de zijde van de commissie. Dan gaan we naar de wethouder Fortuyn en ook aangeschoven is Wouter Dittrich, degene die ook de presentatie vorige week heeft gegeven. Zo nodig kon hij ook nog antwoorden of reflecties geven op wat u aangegeven heeft. Wethouder Fortuyn.

Beantwoording college

De heer Fortuyn: Dank u wel mijnheer de voorzitter en ook dank voor de ruimte om mijnheer Dittrich, Wouter Dittrich, ook even wat ruimte te geven om even een reflectie te geven op uw inbreng. Laat ik in ieder geval beginnen dat dat ik heel positief ben over de wijze waarop u dit nou aanvielt. Dat geeft de burger in dit geval de wethouder ook moed, maar ik denk ook de burger van Lansingerland. Ja. We hebben een uitdaging het is nieuw en we hebben ook gezegd in de laatste begroting van het knoppenboek, dat is niet toereikend want dat had toch bij meer het effect van een kaasschaafmethode. Echter in hetzelfde knoppenboek blijft wel nog steeds actueel, met andere woorden we hebben daar gradatie aangebracht. En dan zie je ook dat je in de gradatie van de kleuren de ingreep in een domein daar wel degelijk kan beïnvloeden. Dat is inderdaad de zoektocht met elkaar. We zijn nu ook inderdaad met elkaar na een eerste presentatie zijn wij ook als college zoekende hoe wij dit nu verder aan de satéprikker moeten brengen. Om u ook om samen dit beleid vorm te gaan geven. En ik heb al een aantal keren het woord gehoord welke gemeente wil je zijn? En er zitten natuurlijk accentverschillen tussen. Mevrouw Splunter gaf het ook aan we gaan er politiek nog niet op in. Het is ook niet de

bedoeling op dit moment, maar uiteindelijk wat voor gemeenten wil je zijn? En daar komen nuances voor. Als je die nuances ook scherp wil maken, dan zal je ook de domeinen moeten raken. En dat is ook de domeinen van laat ik zeggen vanaf de buitenruimte tot met nou ja de jeugd bij wijze spreken om even een breed spectrum aan te bieden. Zou je dat moeten brengen. Het is inderdaad onze bedoeling om de domeinen die we kennen hier. We hebben er drie om die allemaal tegen het licht aan te houden en daar varianten op te gaan uitwerken. Want uiteraard moet u wel wat te kiezen hebben, zeker ook laat ik zeggen dat we politiek hier en daar wat andere accenten leggen. Dus je zal met elkaar ook de keuzes moeten voorleggen om daar ook de juiste keuze in te maken. En u als raad uiteindelijk te laten kiezen welke gemeenten we moeten zijn. En dan inderdaad mijnheer Marcus. Die keuzes die zijn niet meer de kaasschaafmethode, dat gaan we ook afspreken met elkaar. Want dat heeft geen zin. Dat is inderdaad veel pijn doen. En ja die bedragen helpt ons dat nou? Niet echt. Je zal keuzes moeten maken in beleid, in vastgesteld beleid, maar we houden rekening met de beleidslijnen die we hebben. en zullen ook aan moeten geven als wij een bepaald beleid over het nou in de jeugd zit, in de buitenruimte zit of in de omgevingsvisie zit. Anderszins dat dit dat raakt. Dat moeten we wel met elkaar goed kunnen delen. En dat even allemaal onder stoom en kokend water. Want zoveel tijd hebben we ook weer niet en dat moet allemaal opgewerkt worden, om dit te laat ik zeggen bij u te laten landen. ten aanzien van mijnheer Jonker die zegt ja participatieplan ja dat is under construction om het maar even gemakshalve te zeggen. Daar zijn we ook zelf mee aan het worstelen. Hoe gaan we dit nou goed doen? Je wil wel als raad laat ik zeggen regie blijven voeren, maar je wil ook wat mijnheer Marcus zegt het maatschappelijk middenveld meenemen. Maar zo zijn er natuurlijk ook andere velden die we mee moeten nemen, want het raakt elkaar wel. En uiteindelijk zullen wij dit besluit moeten nemen welke richting we opgaan. Dus ja, participatieplan daar wordt aan gewerkt op dit moment hoe we dat zien. Maar is nog wel een ingewikkelde. En ik heb al eerder in de wandelgangen maar ook weleens een keer in de aanloop voor de beeldvormende avond gehoord dat de raad wel in charge is. Dat ik denk dat we dat ook wel een beetje met elkaar moeten afspreken, want anders wordt het een ja situatie die het wel erg lastig maakt.

De voorzitter: Ik ga u even onderbreken heer wethouder. Een interruptie van de heer Marcus.

De heer Marcus: Ja, ik moest even kauwen op wat heer Fortuyn zei onder stoom en kokend water. Dan begin ik me wel een beetje zorgen te maken. Want uiteindelijk is het natuurlijk wel een zorgvuldig proces wat we met elkaar moeten doorlopen en dat dan is misschien de deadline wat minder heilig dan een zorgvuldig proces. Hoe duidt u die stoom en kokend water.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Fortuyn: Het betekent een extra activiteit nu binnen de organisatie waarbij we alle, laat ik zeggen varianten, ook op een correcte wijze alles in beeld moeten gaan brengen. Dus het vraagt best wel wat inspanning van de organisatie, dat is wat ik ermee bedoel. Op een relatief korte termijn, wat zoals ook blijkt in mei willen we toch wel de richting hebben om laat ik zeggen deze uitkomsten met elkaar te kunnen invullen. Dus het is niet de zorgvuldigheid die ik hier ter discussie stel, maar meer ook dat ambtelijk apparaat moet het allemaal wel brengen. Dan kom ik ook een beetje op de voortgang de stop, de stop, eventueel kunnen we ergens een en aan de noodrem trekken en financiën centraal. Dan kom ik even bij mijnheer De Ruiter. Ja, het is natuurlijk aan ons om u tijdig goed mee te nemen. En het is ook aan ons om u goed te blijven informeren waar we staan en wat we hebben en welke richtingen we hebben. Dus u moet aangehaakt blijven als u nu aangehaakt bent. Ja, dan verliezen we u. Dat voelen wij ook, dat is belangrijk. En als de raad breed zegt ja dit vinden we toch niet de richting die we uit moeten gaan. We willen toch naar het andere scenario het oude scenario, het knoppenboek of anderszins dan horen we dat graag. En dat moment is er ook. Ik bedoel u bent daar aanzet. Maar het is onze de taak om u zo goed bij de les te houden en ook mee te nemen in de besluitvorming, dat die variant niet gepakt hoeft te worden. Maar er is altijd een moment dat u zegt ja dit voelt niet goed, we willen graag nog een ander proces instappen. Dus in die zin denk ik dat u daar als raad

ook laat ik zeggen uw recht ook heeft. Daar waar het gaat om financiën centraal. Ja, we zullen uiteindelijk een sluitende begroting moeten hebben en we zullen het ook robuust moeten doen en ook meerjarig. Ja, we zullen sluitend moeten zijn. En maar het kan niet zo zijn want financiën centraal heeft wel als gevolg dat u wel over de financiën gaat. Wij zullen met elkaar gegeven moment ook wat welke gemeente wil je zijn, welke accenten leg je en waar ga je je gelden of je euro's aan uitbesteden? Dus ja, we zullen zeker kijken maar in de aanloop naar laat ik zeggen de keuzes en de varianten, kijken we zeker naar waar we het geld inmiddels aan uitgeven op dit moment. En dan kijken we zeker naar het doel en ook de effectiviteit daarvan. En dat zullen we dan ook met u delen. Dus ja waar we het aan besteden is denk ik een belangrijkere vraag met de uitgangspunt het moet robuust en langjarig en ook houdbaar zijn, dan laat ik zeggen alleen de financiën te laten bepalen. Daar waar het gaat om mijnheer Jansen die zegt ja, gaat de oplevering van 2024 jaarstukken niet in de weg zitten met betrekking tot het proces? Nou, ik denk het niet mijnheer Jansen. Want de jaarrekening 2024 dat is laat ik zeggen een proces, wat loopt ook via de accountant en is optelsom van nou wat zijn de resultaten over 2024 geweest? En dan bespreken we dan vaak kort met elkaar en dan is het feit zo is 2024 gelopen. Ik verwacht niet dat dat een groot probleem gaat veroorzaken. Dan ja, over die variaties. Ik denk dat we daar even wat meer tijd aan moeten besteden en dat wil ik graag zo direct via de voorzitter Dittrich aan het woord laten om daar even een beetje wat meer duiding aan te geven. Ja en de overige vragen die ik heb gehad ik denk dat ... Ik ben heel blij dat u met ons de uitdaging wil aangaan. En ja via u zou ik willen even willen vragen over dat deel waar het over die variaties gaat. Want het is best wel belangrijk voor elkaar van wat kunnen we nou met elkaar delen straks. Dus ik zou met welnemen het woord graag aan mijnheer Dittrich willen ...

De voorzitter: Nee, ik heb eerst nog een interruptie van de heer De Ruiter.

De heer De Ruiter: Dank u voorzitter. Ja, ik had nog iets gevraagd aan de wethouder met betrekking tot de jeugdparticipatie en Wmo. Ik weet niet moet ik mijn vraag herhalen of?

De voorzitter: Heer Fortuyn.

De heer Fortuyn: Ja, de jeugdparticipatie en de Wmo, dat zijn de onderdelen die ook ter sprake komen. En ook gaan we dat wat er in het land gebeurt gaan we ook zeker volgen, maar dat gaat ook zeker op tafel komen. En dat geldt ook voor de het CBO rapport waar de heer van Duivendijk aan refereerde, Duivesteijn. Oh ja dat is een andere Duivendijk. Ja, dat klopt. Ja, nou we zijn vanavond wel lekker bezig. Nee, de heer Duivesteijn ook aan refereerde. Dat wordt onderdeel van het proces, dat moge duidelijk zijn. We hebben dat rapport niet voor niets laten maken.

De voorzitter: Oké. Dan gaan we nu naar de heer Dittrich.

De heer Dittrich: Dank u, dank u wel voorzitter. Ik ga even ik kom even dichterbij. Om in te gaan over die varianten. Ja, dat worden integrale varianten, dus dat wil zeggen daar zit eigenlijk alle beleidsvelden waar u ja al keuzes heeft gemaakt worden daarin meegenomen. Dat wil niet zeggen dat alles weer opnieuw ter sprake komt. Dus dat we alles hier in dit huis moet kunnen gaan bediscussiëren tot van nu tot aan mei. Maar wat het wel wil zeggen, is dat wij een aantal varianten willen gaan voorleggen waarin uw raad keuzes kan maken. Dus eigenlijk wat het is een gezamenlijk proces, waar we gezamenlijk wat aan hebben op het moment dat er echt iets voor de raad te bediscussiëren is en te kiezen is. En ik wil benadrukken dat dat een belangrijk moment is dus begin mei, 7 mei is al een aantal keren genoemd. Daar is het voor ons van belang om die keuzes ja scherp te krijgen, zodat dat wij een begroting kunnen bouwen waarin die fundamentele verschillen, die fundamentele veranderingen ook goed doorgewerkt kunnen worden. Dus dat is en dat is eigenlijk wat ik aan uw raad wil laten weten. Dus het gaat om een integrale afweging, niet alles opnieuw bediscussieerd, sommige punten wel. Dus er werd net al gevraagd over waar zit Wmo, waar zit jeugd? Dat komt terug in die beleidsplannen die u in februari als ik het goed heb uit mijn hoofd gaat bespreken. En in mei in maart bedoel ik en ja daar wil ik het nu bij laten. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Ga naar de heer Marcus voor interruptie. Gaat uw gang.

De heer Marcus: Nou ik had even een vraag er worden wat thema's op hoofdlijnen genoemd, maar even mijn voorstel kan er wat nader schetst worden welke thema's er nou er geraakt worden en wat het proces daar een beetje is en hoe ook de commissies daarbij aangehaakt zitten. Want je wil ook bepaalde voorbereidingen hebben enzovoort.

De voorzitter: Heer Dittrich.

De heer Dittrich: Ja, dat sorry dat was ik inderdaad vergeten. In het proces zitten zit een aantal momenten waarin we die varianten met uw raad gaan bespreken. Dat zal onder andere via een beeldvorming plaatsvinden. En dat zal ook plaatsvinden in een commissie AB zoals vanavond, waarin ook de mogelijkheid is voor andere raadsleden dan leden van de commissie AB om daarin aan te sluiten. Dus dat wordt gepland in februari, maart en volgens mij hebben we in mei dan de gezamenlijke commissie om de varianten te bespreken. Dus er zit nog een moment tussen het moment dat we de methode gaan vaststellen gezamenlijk. En moment waarin we in beeldvorming het over die varianten gaan hebben.

De voorzitter: Dank u wel gaan we naar de tweede termijn van de zijde van de commissie. Wie mag ik het woord geven? Heer Jonker.

Tweede termijn

De heer Jonker: Ik wil de heer Dittrich danken voor zijn toelichting. Ik snap wel de vragen van de heer Marcus want ik zat mezelf ook te pijnigen van hoe zien die varianten er nu uit en wat zit er allemaal wel of niet in? Maar ik stel dat nog even uit. Wat voor D66 wel belangrijk is dat natuurlijk staan de financiën centraal, maar je gaat vanuit de inhoud kom je tot de financiën. En dat is wat ons betreft de volgorde. Het vervelende is dan wel dat we op die inhoud redelijk stevige keuzes moeten gaan maken en die zullen dus ook in die varianten moeten zitten. En ik ben heel benieuwd hoe we daar, laat ik maar gewoon zeggen met elkaar mee aan de slag gaan straks.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Azzouzi.

De heer Azzouzi: Dank u wel voorzitter. De vraag van de heer Marcus ook vanuit de fractie beantwoorden. We hebben vanuit de beeldvorming hebben begrepen dat de drie domeinen daar worden ook scenario's voor geschetst en die worden voorgesteld aan ons. En we kunnen zelf ook een scenario toevoegen, maar concreet denk ik nu op dit moment denk ik dat dat de organisatie in het college geen zij moeten dat proces nog gaan doorlopen.

De voorzitter: Ik begrijp nu dat het een interruptie is op de heer Jonker. Ik dacht dat u aan uw tweede termijn was begonnen.

De heer Azzouzi: Dat was mijn tweede termijn.

De voorzitter: Oké, nee dat is goed. Wie mag ik verder het woord geven? Heer Jansen.

De heer Jansen: Laten we met elkaar de discussie voeren op de inhoud en dat resulteert in uiteindelijk in de centjes. En laten we dat op dat moment pas onze geometrische figuren erbij halen en niet in de discussie tot dat punt.

De voorzitter: Dank u wel, heer Marcus.

De heer Marcus: Ja, ik worstel toch nog een beetje met wat met een met de beantwoording gegeven die is. Kijk waar wij nou op zoek zijn je wil niet bij een variant erachter komen, we hebben een onderdeel gemist hadden we graag ook nog even ter discussie willen stellen. Dus ik hecht er toch wel waarde aan dat er een overzicht komt van de beleidsterreinen die we met elkaar gaan raken of niet gaan raken. Bedoel dat dat kan natuurlijk ook, want dan kun je daar met elkaar over hebben. Je wil niet bij een variant erachter komen. We hebben eigenlijk heel veiligheid niet beschouwd noem maar even wat. Dat hadden we graag ook wel willen doen want dan ben je te laat. Dus daar gaat het ons even om dat we even overzicht hebben van allebei. Want wat er wordt steeds verwezen naar die drie hoofdonderwerpen, die zijn zo groot, daar vallen heel veel thema's onder. Dus daar wat meer duiding op, zodat we daar ook als raad van kunnen zeggen van nou dat is inderdaad volledig en dat zien we dan graag tegemoet. En dan snappen we zelf ook wel in welke commissie dat dan langs gaat komen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Heer Azzouzi.

De heer Azzouzi: Bedankt mijnheer voorzitter. Wat vindt de ChristenUnie volledig? Is dat de hele begroting er omheen, dan moeten we kaders meegeven.

De voorzitter: Heer Marcus.

De heer Marcus: Nou dat is dat is dus precies de reden waarom ik dat lijstje heb. Ik wil dus voorkomen met elkaar dat we achteraf zeggen ja dat heb ik ook, dat had ik ook wel mee willen nemen. Want dan is het te laat. Dus ik wil inderdaad aan de voorkant met elkaar het er goed over hebben wat we volledig vinden en wat niet. Want dan weet je ook precies wat je aan elkaar mee kunt geven. En dan kun je niet achteraf zeggen ja, ik vind de varianten niet goed want dat mis ik. Dat wil ik nou juist voorkomen.

De voorzitter: Dank u wel. Heer Jonker met een interruptie.

De heer Jonker: Ja ik zal even me te pijnigen over uw vraag, want ik had de varianten begrepen als een richting wat je als gemeente wil zijn. En vervolgens ga je dan kijken welke inhoudelijke beleidsvelden dat dan raakt en wat je daarmee wel of niet doet. Dus ik denk dat dat vanzelf aan de orde komt. Maar ik denk dus niet dat je van tevoren kan zeggen we sluiten sport uit van de varianten, ik noem even wat.

De heer Jonker: Ik noem even wat.

De voorzitter: De heer Markus.

De heer Markus: Dat is dan mijn gebrekkige snappertje. Ik heb hem inderdaad net andersom geïnterpreteerd, dus als we ... Dus dat blijkt maar even dat het een lastig proces is wat we met elkaar ingaan, dus daar wil ik wel voldoende scherpheid in hebben. Dus ik vind de variant die D66 voorstelt ook ... Dat vind ik ook prima. Het gaat ons erom dat je niet ... Ik wil niet achteraf de discussie hebben, we hebben iets gemist. Dat is even ... Daar gaat het ons even met name om.

De voorzitter: Dank u wel. Wie nog meer? De heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Dank u wel, voorzitter. Ik had in de eerste termijn gevraagd of de ambtelijke capaciteit voldoende is. Ik hoor ook de wethouders zeggen dat het onder stoom en kokend het water ... Ik zou echt het college willen oproepen om goed af te wegen of we dit ambtelijk nu aankunnen en of er niet tijdelijk extra capaciteit nodig is hiervoor. Ook de zorgen van de heer Markus deelt de fractie van Leefbaar 3B. Wij hebben nog niet goed helder wanneer wij bepaalde zaken kunnen bespreken. De heer Jansen refereerde even aan opmerkingen van mij en dat we niet zozeer op de centen moeten vooruitlopen. Maar het is nu eenmaal wel een feit dat we enorm veel geld uitgeven op bepaalde beleidsterreinen en om te weten waar we op ... Hoe we kunnen zijn wie we willen zijn, moet je wel weten wat voor keuzes daar gemaakt zijn.

Dan ben ik benieuwd, kan de wethouder dan toezeggen dat als we het dan hebben over kansrijk opgroeien, dat we dan inzicht hebben in welke gestapelde beleidskeuzes wij hebben gemaakt waardoor wij uit pas lopen met het gemeentefonds? Daar wil ik het voor nu bij laten. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar ... Wie nog meer? VVD. Niet. GroenLinks. De heer Ruitenbergh.

De heer Ruitenbergh: Niet eigenlijk, alleen even aangeven dat mevrouw Van Splunter die natuurlijk in eerste woordvoerder was, voelt zich niet lekker. Dus die heeft de vergadering verlaten. Het goede nieuws voor u allen is dat ik haar handschrift ook niet kan lezen, dus ik heb ook geen tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel. CDA nog, de heer De Ruiter nog. VVD niet. Dan gaan we naar de beantwoording tweede termijn van het college. De heer ... Wethouder Fortuyn.

Beantwoording college

De heer Fortuyn: Dank u wel. Er is inderdaad best wel, zoals ik ook hoor vanavond weer, dat er wat, laat ik zeggen, wat misverstand zou kunnen ontstaan. Dat willen we dus niet. Dat is ook, laat ik zeggen, we moeten wel scherp zijn met elkaar, wat willen we met elkaar? Als wij het over die beleidsterreinen hebben en niet willen missen, kijk, wat de aanloop is, is dat wij zero based gaan begroten. Dat betekent dus, alles wat wettelijk is, is wettelijk. Alles wat daar eventueel nog extra bij zit is, dat moeten we goed in beeld hebben. Want dat is uiteindelijk van je kern, waar je voor staat. Dan hebben we natuurlijk ook strategische keuzes gemaakt die we eigenlijk met elkaar gewoon overeind willen houden. Die stapelen we mee op. Uiteindelijk willen wij van u op een gegeven moment bepaalde keuzes maken, want we hebben wel bezuinigingen door te voeren. Vandaar dat wij ook zeggen, we willen eerst over de inhoud hebben. Die inhoud heeft natuurlijk een financiële component. Maar je zou zomaar een deskundige discussie kunnen krijgen dat de raad aangeeft, maar wij geven wel prioriteiten aan jeugd, laat ik het maar even gemakshalve zeggen, daar zien we ook een bepaalde financiële component in zitten, en we zijn eventueel ook bereid om dan de buitenruimte daarin van A naar B te brengen en van B naar C. Dus je gaat keuzes maken, die budgetten, en dat zijn die varianten die we op gaan werken met elkaar, waardoor we op een gegeven moment binnen de programma's, en daarvoor is het zo ongeloflijk belangrijk dat dit niet alleen maar een financiële discussie wordt, want dan wordt het wel heel erg armoedig, maar dat het ook de commissie Ruimte raakt, maar ook de commissie Samenleving en dat je in je eigen fractie ook gaat zeggen welke, partij wil ik zijn? Daar worden die accenten op gelegd en aan ons is het om u met alle, laat ik zeggen, grootboekrekeningen dan maar te confronteren. Of u er blij van wordt, weet ik niet. Maar goed, dat is ook onze zoektocht nog even, tot hoever ga je die details in? Dus je moet de basis hebben, het pluseffect, wat je doet, wat heb je strategisch gekozen. Als je dan iets wil accent verleggen richting sociaal, dan betekent dat wellicht iets in de buitenruimte of op andere dossiers. Dat is eigenlijk de kern van de zaak waar we het over gaan hebben. Dat willen we graag rond 7 mei richting voor hebben want dan kunnen we ook, laat ik zeggen, de financiën, de mensen, de afdelingen opdracht geven om die begroting te gaan maken. Het klinkt misschien wat ... Nog een beetje hoog over of anderszins, maar ik probeer even u mee te nemen. U krijgt de varianten. Die varianten, als je die allemaal bij elkaar optelt, komen we gewoon tekort. Zo simpel is het. Laat ik het dan maar even nog simpeler maken, want dan hebben gewoon geld tekort. Dus vragen we van, welke richting willen we uit? Willen we snijden in veiligheid, om Leefbaar 3B even te irriteren. Of dat we nou zeggen, we gaan de jeugd aanpakken om WIJ Lansingerland maar even te irriteren, om even een dwarsstraat te doen. Maar die keuzes moeten we wel met elkaar gaan maken. Dat is een beetje het ... Het is de afweging die we met elkaar kunnen maken. Als we dan richting hebben, dan kunnen wij als, laat ik zeggen, als college aan de slag om uw wensen zo goed mogelijk in te bedden, met de dan gegeven informatie ook die we hebben. Wat doet de meircirculaire, wat gaan al die andere dingen doen? Om dan met een verhaal te komen. Daarmee blijft u nog steeds politiek in uw eigen positie zitten, maar het is wel goed als we samen besturen om gewoon die harde keuzes, zoals mijnheer Markus ook graaft, laten we niet met die kaasschaaf gaan, het moeten gewoon beleidskeuzes worden. Het is beleid, daar moeten wij ook echt nadrukkelijk met elkaar over praten ter voorkoming van het feit, maar dat hebben we reeds raadsbreed vastgesteld, dus dat mag u helemaal niet, daar moeten we wel helderheid over hebben. Anders zitten we weer straks in september in dezelfde discussie.

De voorzitter: Nu heb ik een interruptie van de heer Markus.

De heer Markus: Ik moet heel eerlijk zeggen dat het er niet duidelijk op wordt, beste wethouder. Maar om even een korte vraag te stellen, wat D66 voorstelt, er komen inderdaad varianten en daarna zoeken we de vertaling naar de verschillende beleidskaders. Is dat de volgorde? Want dan begrijp ik hem beter.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Fortuyn: Of mijnheer Dittrich moet me corrigeren, dat kan. De optelsom van de varianten, als je die maximaal inzet, kom je tekort. Dus je zal keuzes moeten maken, in welke richting willen we de begroting opstellen? Wat voor gemeenten willen we zijn? Ik vraag mijnheer Dietrich nog daar een verduidelijking op te geven. Via de voorzitter, want ik mag dat niet.

De voorzitter: Dan gaan we naar de heer Dittrich.

De heer Dittrich: Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat het beeld dat D66 heeft geschetst, dat dat inderdaad het beeld is zoals u dat moet interpreteren. De wethouder geef ik daarin ook gelijk, want wat hij heeft gezegd, klopt helemaal. Binnen dat kader, maar met andere woorden.

De voorzitter: Even centraal. Dat was de afronding van de beantwoording tweede termijn door het college. Dan zijn wij ... Het wordt vervolgd natuurlijk. Want bij de beeldvorming heeft u kunnen zien, de hele planning die er staat, van 4 december vandaag tot eind januari, februari, maart, april, mei, juni, juli, zomervakantie en oktober. Dan moet het zo'n beetje afgerond worden. Dus elke maand is er wel wat te doen om die nieuwe begrotingswijze handen en voeten te geven. Dus nog een hoop werk aan de winkel. Die varianten komen ook allemaal aan de orde in maart en april, wat ik zo zie in de planning, die heb ik hier voor me staan. Dus in ieder geval nog een hoop te doen en we gaan daarmee door.

6. Stukken ter advisering aan de raad

6.a Vaststellen leges- en belastingverordeningen en bijbehorende tarieven 2025

De voorzitter: Dan gaan we naar het volgende agendapunt. Dat zijn stukken ter advisering aan de raad. 6a, vaststelling leges- en belastingverordeningen en bijbehorende tarieven 2025. Dit is een jaarlijks terugkerend agendapunt. We moeten ... Wat moeten de inwoners betalen aan de gemeente? Om slechts enkele voorbeelden te noemen. Wat kost in 2025 het aanvragen van een paspoort en rijbewijs of een bouwvergunning? Ook wordt met dit raadsbesluit het tarief van de OZB en het ophalen van huishoudelijk afval voor 2025 vastgesteld en nog een heleboel andere dingen. Ik pik er maar een paar uit. Het woord gaat naar de heer Van den Beukel van het CDA.

Eerste termijn

De heer Van den Beukel: Voorzitter, dank u wel. We hebben een begroting behandeld in deze raad en als CDA Lansingerland zijn we daar content mee. Dus veel van de zaken die nu op de agenda staan qua leges vinden we prima. Andere zaken hadden we anders gezien, maar daar was geen meerderheid voor, dus dat nemen we dan ook eventjes gewoon maar aan voor wat het is. Er staat één stuk vanavond op de agenda waar we graag bij willen stilstaan, omdat we denken dat we daar eigenlijk collectief een misser dreigen te begaan. Het gaat over de verblijfsbelasting. We hebben daar technische vragen over gesteld en ook de fractie van Leefbaar 3B heeft er een vraag over gesteld. Het gaat, voor wie dat niet helemaal heeft gevolgd, over het volgende. We zouden als Lansingerland volgend jaar voor het eerst in onze geschiedenis verblijfsbelasting gaan vragen. Voor wie het heeft gevolgd, het hele debat in de gemeenteraad ging eigenlijk over arbeidsmigranten. Kunnen we die laten meebetalen aan onze voorzieningen door daar verblijfsbelasting voor te gaan heffen? Daar was een heel breed draagvlak voor in deze raad. Sterker nog, zoveel draagvlak dat het tarief ook een beetje omhoog is gegaan. Waar het weinig over is gegaan, is eigenlijk over een andere groep die ook onder deze belasting gaat vallen. Dan heb ik het over campings en over bed & breakfasts en wat dies meer zij. Voorzitter, er is een brandbrief gekomen. Volgens mij niet naar de raad, maar wel naar het college en via via hebben we daar kennis van genomen. Die brandbrief die gaat uit van de camping en van die bed & breakfasts. Wat ze eigenlijk zeggen, is, dat tarief dat komt ons buitengewoon slecht uit.

We denken ook dat het te hoog is. Daar hebben we dus vragen over gesteld. Wat blijkt uit de beantwoording op die vragen door het college, of eigenlijk moet ik zeggen, door het ambtelijk apparaat, want het waren technische vragen, is, er is eigenlijk helemaal geen opbrengst verondersteld uit die hoek van campings en van bed & breakfasts. Dus kortom, even heel simpel gezegd, als we die categorie zouden uitzonderen van de verblijfsbelasting, wat kan, wat elders ook gebeurt in het land, dan zouden we geen problemen hebben begrotingstechnisch, dan zouden we wel een categorie ondernemers in Lansingerland uitzonderen van belasting waar we ze ook eigenlijk niet voor hadden willen aanslaan. Het zou ook passen bij de lijn die we hebben gekozen in meerderheid om belasting te kiezen, belastingheffing, als laatste optie. Nogmaals, kennelijk hebben we deze inkomsten niet ingeboekt, niet ingeprognosticeerd. Dus, voorzitter, CDA Lansingerland wil graag dat deze groene gemeente in de Randstad nog heel veel meer bed & breakfasts komende jaren zou mogen ontvangen, nog meer campings. Dat is belangrijk. Dat is waardevol, dat is een bevestiging van dat we op de goede weg zijn. Dat kennelijk mensen het hier zo aantrekkelijk vinden dat ze hier willen verblijven, ook als ze een weekendje weggaan. Dus daarom, voorzitter, ben ik benieuwd of de rest van de raad CDA Lansingerland steunt in het voorstel om, en het college heeft er ook al op gehint in een brief die ze hebben gestuurd, om deze legesverordening qua verblijfsbelastingen zodanig aan te passen dat we bed & breakfasts en campings daarvan uitzonderen.

De voorzitter: Ik heb een interruptie van de heer Azzouzi.

De heer Azzouzi: Dank u wel, voorzitter. Ik krijg bijna een kortsluiting, want als ik me kan herinneren, dan heeft het CDA samen met een aantal partijen ook de verblijfsbelasting verhoogd in plaats van OZB, om een dekking te vinden. Hebben wij ... Zegt het CDA dat wij dat niet goed hebben onderzocht toen wij dat amendement hebben ingediend en aangenomen?

De voorzitter: De heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, misschien heeft de kortsluiting van de heer Azzouzi de eerste minuut van mijn inbreng laten missen. Ik heb net gezegd, we dreigen hier een fout te maken en dat doen we collectief, dus ook het CDA. Mijn inbreng is erop gericht om dat te voorkomen. Dat moment kan ook prima nog. Het is nog geen 1 januari. Dus laten we inderdaad een onvoldoende diepgravende discussie, onvoldoende diepgravend debat met onvoldoende kennis over de impact hiervan, laten we dat proberen nu alsnog recht te zetten. Dat is ons voorstel. Overigens, dat zou ook passend zijn in deze regio. Kijken we even naar omliggende gemeentes, bijvoorbeeld in Delft of in Midden-Delfland, waar ook een beetje recreatie is. Dan zijn de tarieven daar, voor zover ze er zijn, veel lager dan in Lansingerland. Dus vandaar het voorstel om de tarieven zo laag mogelijk en liefst op nul te stellen.

De voorzitter: Ik heb nog één interruptie van de heer Azzouzi.

De heer Azzouzi: Voorzitter, als een vervolgvraag, kijk, als wij dat gaan herstellen, dan missen wij inkomsten. Hoe denkt het CDA dat de dekking gaat worden?

De voorzitter: De heer Van den Beukel?

De heer Van den Beukel: Voorzitter, even rewind. Ik heb gezegd, het college heeft zelf bevestigd dat er geen opbrengsten zijn ingeboekt voor deze categorie. In een technische beantwoording, zit in iBabs, als u het erbij wil pakken, is eigenlijk de hele opbrengst ingeschat op basis van arbeidsmigranten. Dat is dus ook best wel voorspelbaar en logisch, want daar ging het debat ook over. Dus deze categorie, als we die zouden uitzonderen beleidsmatig, zou dat volgens het college, en ik denk dat ik met ze eens ben, ik heb geen reden om anders aan te nemen, zou dat 0 euro schelen. Dat is denk ik heel goed nieuws. Dat geeft ons ook de ruimte om inderdaad hier alsnog een andere keuze te maken.

De voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik verder het woord geven?

De heer Philippens: Voorzitter, volgens mij een prima uitwerking richting kostendekkendheid leges, ook wat we naar aanleiding van de begroting wilden. Drietal punten. Eén op die activity based costing. Gewoon een beetje reflectie. Ben ik benieuwd hoe de wethouder ernaar kijkt. Als raad zitten we altijd scherper in de wind en meer inzicht et cetera. Maar dit is ook natuurlijk arbeidsintensief om dit allemaal uit te werken, dus ik ben benieuwd, halen we hier winst op, ook

met dat zero based begroting, maar ook op deze, ten opzichte van de arbeidskosten van de uitvoering? Gewoon even benieuwd naar. De verblijfsbelasting, zijn wij het eens met de heer Van den Beukel, die raken de camping kosten onevenredig hard, dus wat ons betreft brengen we dat ook terug naar een passend tarief. Als laatste, voorzitter, die kruissubsidiëring. We kunnen daar ... We hebben drie hoofdstukken met die leges en we kunnen een aantal hoofdstukken tegen elkaar afstrepen om op totaalniveau 100 procent kostendekkend uit te komen. Hoofdstuk 3 is nu niet uitgewerkt. Daar zat te weinig tijd voor, groot risico om dat nu wel te doen. Maar ik ben benieuwd, kan de wethouder een inschatting maken van, wat lopen we daar eventueel mis? Lopen we daar iets mis en wat zou dat kunnen betekenen voor 2026, ook richting het moeilijke jaar wat we daar ingaan? En als laatste, wat we wel doen, is, we hebben een compensatie tussen hoofdstuk 1 en 2 en het zit met name op de bouwleges. Ik ben even benieuwd van, die gaan we dan hoger zetten volgens mij, heeft dat nog gevolgen voor de snelheid van woningbouw? Daar wil ik het bij laten, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Philippens. Dan gaan we naar wie? De heer Weerheijm, D66.

De heer Weerheijm: Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat over de verblijfsbelasting voldoende is gezegd. Fijn dat we daar ook op geattendeerd werden door het college. Ik ben het helemaal eens met de voorgaande sprekers dat we er gewoon iets aan moeten doen. Of het tarief nou naar nul wordt gezet of naar een meer passend bedrag, in ieder geval niet zoals het nu is voorgesteld. Dat was inderdaad volgens mij van niemand in deze raad de bedoeling met de verblijfsbelasting. Zeker ook omdat de effecten ervan nihil zijn. Ik heb het meest dramatische scenario uitgerekend op mijn rekenmachine en zelfs dat viel mee. Dus nee, dat is zeker goed overzien. Ik heb eigenlijk ... Als fractie hebben we nog wel één andere aanvulling. Afgelopen weekend stond er een leuk stukje in de in de Trouw. Dat ging over de ja-jasticker. Hij is al een tijdje niet meer langs geweest in dit huis, maar misschien herinnert u zich dat nog wel. Eigenlijk de conclusie was van dat onderzoek dat door de invoering van de ja-jasticker er geen effect was op de klandizie van de lokale detailhandel, maar dat het wel een hoop kosten scheelde, dat er minder oud-papier werd ingezameld. Nou hebben we deze discussie eerder hier in de raad gehad. Toen was ook een van de argumenten van een aantal partijen om niet voor de ja-jasticker te gaan, omdat toen nog oud-papier nog door vrijwilligers werd opgehaald, om daar extra opbrengst uit te genereren. Dat wordt nu ook niet meer gedaan. Dus het lijkt onze fractie wel het moment om daar eens een keer actief met elkaar over na te denken. Dus ik zou ook ... Ik ben ook benieuwd hoe de andere fracties daarover nadenken. Misschien leuk voor de tweede termijn. Maar eigenlijk met het idee van, minder afval, minder oud-papier produceren, minder afval, minder oud-papier ophalen is beter voor de portemonnee van de gemeente en ook beter voor de portemonnee van de inwoners. Dus we zijn benieuwd naar de reflectie daarop en ook vanuit het college natuurlijk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Dank u wel, mijnheer de voorzitter, en dank u wel, ook mijnheer Weerheijm. Ik geloof dat ik twee of drie keer achter elkaar een motie daartoe had ingediend, over de ja-jasticker die in meerderheid toen elke keer afgeketst is. Ik weet, D66 was altijd voorstander, dus ik had eigenlijk de hoop al opgegeven dat het er ooit nog van zou komen, maar hoop doet inderdaad leven. Dat klopt inderdaad. Dus ik dank de heer Weerheijm heel goed voor deze suggestie en als het gewenst is, kan ik zo de motie weer uit de la vissen. Dus wie weet inderdaad. Onverwachte perspectieven. Dan verder over de tarieven. We hebben daar in de begroting uitgebreid over gediscussieerd. Sommige dingen hadden we wellicht ook anders gezien. We hebben destijds zelf ook een amendement ingediend voor die verblijfsbelasting om die juist aan te passen. Die heeft het niet gehaald, omdat de motie van Leefbaar verstrekkender was en eerst aangenomen werd. We vinden het niet gepast om nu nog een keer dit aan te gaan passen. We hebben toen de discussie wel gedaan. Wij hebben er toen wel rekening mee gehouden dat dit ook zou gelden voor campings, B&B's en andere en niet alleen voor arbeidsmigranten. Dus wat ons betreft, is het prima. Eventuele motie of amendement van u zullen wij dan ook niet steunen.

De voorzitter: De heer Azzouzi.

De heer Azzouzi: Dank u wel, voorzitter. De PvdA-fractie staat voor een eerlijke verdeling van de lasten en inkomsten. Vandaar ook onze vragen richting het CDA over de verblijfsbelasting, dat wij geen gat in de begroting gaan schieten. Uit de beantwoording van de technische vragen blijkt inderdaad dat dat niet meegerekend is, maar ik wil toch een bevestiging van het college, want

we gaan dat monitoren of dat ... Want het bedrag hebben wij geraamd. Dat kan ook in de praktijk anders uitpakken. Het moet niet veel uitpakken, want dan moeten wij andere dingen niet doen. Dus in die zin zijn we akkoord met de belastingverordening en wat ons betreft een hamerstuk.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Dank u wel. Even over die verblijfsbelastingen, dat gaat natuurlijk over drie keer niks, dus daar hebben we op zich probleem mee. Nog wel een vraag aan de wethouder, want kennelijk is het dan zo dat mensen die hier tijdelijk verblijven, waarvan een deel dan wel belast wordt voor het hier zijn en een deel niet. We kunnen die groep onderscheiden, dus technisch kan dat, maar mag dat dan ook, dat onderscheid? Dus dat is nog wel een vraag aan de wethouder. Een andere observatie. We hebben het daar niet over gehad tijdens de begroting, maar ik zie dat de afvalstoffenheffing op het variabele tarief 15 procent stijgt voor onze inwoners. Ik dacht altijd met diftar, dan wordt het goedkoop. Dat is ooit in dit huis door een aantal partijen gezegd. 15 procent vind ik een forse stijging, is ook veel meer dan de inflatie. Misschien daar op dat punt ook nog wat reflectie van de wethouder.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Van Santen. De heer Jansen, WIJ Lansingerland.

De heer Jansen: Dank u wel, voorzitter. Ook wij staan in principe wel sympathiek tegen het verlagen van de verblijfsbelasting, zeker voor de camping. Uit de beantwoording van het college op de vragen van het CDA zag ik dat het onderscheid naar stenen verblijfaccommodatie voor toeristen, laat ik het maar even noemen, dat dat wat moeilijker ligt. Dus daar zou ik graag, dat is eigenlijk dezelfde vraag die mijnheer Van Santen stelde, wat meer duidelijkheid van het college willen hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Oostdijk, ChristenUnie.

De heer Oostdijk: Voorzitter, dank u wel. De ChristenUnie staat positief tegenover het voorliggende voorstel, maar we steunen ook wel het voorstel vanuit het CDA om op het punt van de verblijfsbelasting het aan te passen, dus we zien het amendement met belangstelling tegemoet. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dat is het einde van de eerste termijn van de zijde van de commissie. Dan gaan we naar de wethouder Fortuyn.

Beantwoording college

De heer Fortuyn: Mijnheer de voorzitter, ik beperk mij tot met name de verblijfsbelasting. Verblijfsbelasting. Excuus. Misschien nog een algemene opmerking. Wat betreft de afval- en de papiervragen en de ja-jasticker, wil ik dat graag straks naar mijn collega Muis overhevelen om daarop te antwoorden. Ik ben het ook helemaal eens. Ik vind het ook een mooie inbreng ook richting het CDA met betrekking tot de verblijfsbelasting. Wij waren er ook op geattendeerd. Ik heb ook een campinghouder, een van, heb ik gesproken hier in, laat ik zeggen, in Lansingerland. Daarin zagen wij ook wel dat er een ongewenst bijeffect is ontstaan bij het vaststellen van de, laat ik zeggen, de verblijfsbelasting, zoals wij die hebben opgenomen in de begroting. Sterker nog, ook hebben verhoogd. Die ongewenste bijeffecten hebben wij als college van gezegd, dat moet je niet willen. Dat is eigenlijk wat we niet met elkaar gezien hebben. Excuus van onze kant uit dat u daar niet over geïnformeerd hebt, terwijl u tegelijkertijd zegt, wij hebben zelf met zijn allen niet goed op gereageerd. Dus collectief, laat ik zeggen, hebben we dit ... Delen we het feit dat dit een ongewenst bijeffect heeft. Dus in die zin staan wij als college, hebben we ook gezegd in ons schrijven, stellen wij een ander tarief voor. Waarvoor willen wij een ander tarief? Ik heb met diezelfde campinghouder gesproken, dat er helemaal geen bezwaar is tegen iets van heffen van een verblijfsbelasting, want je maakt gebruik van de voorzieningen. Daarop zouden we graag ook willen appelleren richting degene die het amendement gaat samenstellen. Ik heb een beetje begrepen dat CDA het initiatief gaat nemen en breeduit gesteund zal worden door de overige fracties. Maar ik zou wel in overweging willen geven, neem wel een klein tarief op. Die kunnen we aanpassen. Een passend tarief. Ik denk dat dat goed is. Ondanks het feit dat het voor onze begroting geen effect heeft. Dat is gewoon een halt. Waarover zeg ik dat? Ook mede in het feit dat we dan de Airbnb's en de B&B's krijgen. Dan is het eigenlijk ... Wordt het wel lastig, want het is inderdaad mogelijk om vrijstelling te geven, want er zijn ook een aantal van, kan het wettelijk wel? Het kan. Ik bedoel, het is een eigen beleid wat je doet. Maar dan gaan ... De volgende

situatie zien wij dan afkomen, dat wij dan vervolgens de immigrantenhotels eventueel een vormgeving gaan veranderen en naar een soort B&B, bed & breakfast over gaan stappen. Dan wordt het wel heel erg lastig, want het is heel erg moeilijk om te definiëren. In welk wespennest gaan we ons dan steken om juridisch dit allemaal uit te gaan zoeken? We hadden hier het doel en het is ondanks de migranten die langdurig verblijf, laat ik zeggen, toepassen, dat die ook mee gaan betalen aan de voorzieningen. B&B's, zeg ik maar even gemakshalve, en campings zijn enkele dagen en die gaan weer door. Leuk is, ze genieten ervan, maar drie dagen heb je, ik wil het zo niet adresseren, benader het niet negatief, maar na drie dagen heb je Lansingerland ook wel gezien, denk ik. Ik vreesde al enige oppositie, maar goed.

De voorzitter: Ik heb gelijk een interruptie van de heer Van Santen. Een interruptie van de heer Van Santen.

De heer Van Santen: Interessant verhaal. Zo zie je dat er steeds meer in gaat zitten. Dus ik kan me ook wel een beetje voorstellen, die vrees, dat dat niet op een gegeven moment uit de hand gaat lopen. Vandaar ook mijn vraag aan u. Stel voor dat je differentieert tussen die groepen en bijvoorbeeld degenen die migranten huisvesten, die gaan naar de rechter of wat dan ook, die zegt, dat is niet eerlijk want we zijn hier allemaal tijdelijk, dus we zouden hetzelfde tarief moeten hebben, is daar al naar gekeken, is erover nagedacht? Hoe zit de wethouder erin?

De voorzitter: Wethouder Fortuyn.

De heer Fortuyn: Nee. Ik spreek verwachting uit dat we verwachten dat we een risico lopen dat binnen de structuur van de nieuwe huidige definitie van een immigrant ... Of een migrantenhotel voor langere duur, dat die omgebouwd gaat worden naar een bed & breakfast. Ik bedoel, dat wordt natuurlijk ... Dat wordt een hele discussie. Ik heb dat niet helemaal juridisch kunnen bekijken, want dat komt nu gaandeweg langs.

De voorzitter: De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Wethouder, dat verhaal heb ik gehoord. Dat gevaar dat is er en dat is niet leuk. Maar mijn vraag gaat over een ander van, stel voor dat dat niet gebeurt en men stapt gewoon sowieso naar de rechter omdat men vindt dat men niet gelijk behandeld wordt.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Fortuyn: Dat is correct wat u zeg. Dat is ook zo. Daarvoor dat ik ook zeg, we gaan nu een aangepast tarief passen, wat opweegt tegen de balans die ook te verdedigen valt. Het is voor de enkele dagen wat ik net aangaf een andere belasting dan wanneer je langdurig hier in deze gemeente verkeert. Dat is een beetje ... Maar goed, nogmaals, dit is ook voor ons een verkenning. Laten we daar ook helder in zijn en ook niet al te ingewikkeld over doen.

De voorzitter: Ik heb nog een interruptie van de heer Azzouzi.

De heer Azzouzi: Voorzitter, voor de helderheid. Hoor ik de wethouder zeggen, als die constructie toegepast wordt, dat dat een effect heeft op de verblijfsbelasting van de migrantenhuisvesting?

De voorzitter: Wethouder.

De heer Fortuyn: Nee, ik heb gezegd, overweeg om een schappelijk tarief te hanteren voor bed & breakfast en voor camping. Dat is wat ik gezegd heb.

De voorzitter: Nog een keer, de heer Azzouzi.

De heer Azzouzi: Maar waarom?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Fortuyn: Wij hebben ... Wat ik net aangegeven heb, ik ben begonnen met te stellen dat het niet onredelijk is om wat te vragen met betrekking tot het verblijf hier in deze gemeente, daar ben ik mee begonnen. Dezelfde campinghouder die ik gesproken heb, vindt het ook redelijk

dat we dat doen. Dus ik heb ook overweging gegeven om dit mee te nemen als een verbruiksbelasting te doen. Door de korte duur die hier is, en we hebben hier gesproken over het effect bij een bed & breakfast over het algemeen zit men met twee mensen erin of een echtpaar of een enkeling en bij camping zit je vaak met twee, drie kinderen erbij et cetera en dan krijg je een onevenredige belasting, althans kosten opdrijvende factor die niet gewenst is op een camping of een kortdurend verblijf hier. Daar zit het verhaal in.

De voorzitter: De heer Jansen.

De heer Jansen: Wethouder mij toch een beetje in verwarring. In de beantwoording, of hij moet mij corrigeren, in de beantwoording van de technische vragen van het CDA staat, ik adviseer niet om voor bed & breakfast het lagere tarief voor te stellen. En nu hoor ik u wel zeggen van, ik sta daar niet negatief tegenover. Eenduidigheid en ook in andere steden is het van, campings, laag tarief, alles met steen, hoog tarief. Kunt u dat nog een keer verduidelijken waar u precies staat.

De voorzitter: Wethouder Fortuyn.

De heer Fortuyn: Precies in de definitie zoals u die hier zegt. Sorry voor het misverstand. Als het maar steen is, dan is het inderdaad het hoge tarief en daar waar het tentdoek is of een variant erop, is het inderdaad, laat ik zeggen, het lage tarief, want daar zit het ongewenste effect. Dat even voor de helderheid. Dan even scherp neergezet. Is goed dat u er even naar vraagt, om daar geen misverstand over te hebben. Als ik geen interruptie heb, mijnheer de voorzitter, dan wil ik graag ook even doorgaan naar de vragen die gesteld zijn door Leefbaar 3B. Dat is het volgende, want die had een vraag staan over de ... Met name over de activity based costing, de ABC-terminologie die gebruikt wordt. Dat zou inderdaad arbeidsintensiever kunnen zijn. Tenzij je, laat ik zeggen, en daar zien wij het voordeel in zitten, het geformaliseerd hebt en in een standaardformat hebt zitten. Dus wij hebben er echt naar gekeken dat het nadeel er niet is en juist voor ons minder arbeidsintensief is. Dat is het effect wat het bij ons heeft in de organisatie. Daar waar het over verblijfsbelasting gaat, daar hebben we net de discussie over gehad. Nou komt er een heel ingewikkeld verhaal. Ik hoop dat ook de, laat ik zeggen, de toehoorders die nog überhaupt aan het kijken zijn dit nog gaat volgen. Mijnheer Philippens heeft gevraagd, hoe staat het met die compensatie tussen H1, H2 en H3? Voor de goede de toehoorder is dit niet meer te volgen. Maar in hoofdstuk 1, want die H staat voor hoofdstuk, daar zit met name ook paspoorten en er zitten trouwaktes in en andere dienstverlening, de standaard dienstverlening die we moeten doen, die wordt getarifeerd in overheidswege. Dus er zit een maximering op hetgeen we kunnen doorberekenen. Aangezien wij ... Die kosten die we doorberekenen onvoldoende zijn om onze eigen kosten te kunnen dekken, heb ik daar een gaatje zitten. Dus dat is denk ik in H1. In H2 hebben wij, laat ik zeggen, andere zaken, onder andere de leges en de bouwleges. De bouwleges die leveren meer op dan we kosten maken. Dat klinkt raar. Maar dan mogen we de verliezen in H1, hoofdstuk 1, mogen we daar wel mee compenseren, want we mogen compensatie maken als we maar dekkend zijn in de kosten en geen winst maken. Hoe komt het dan dat wij winst maken op de leges van bouw? Dat heeft gewoon te maken met de aantallen. We zijn een bouwende onderneming, of onderneming, we zijn een bouwende gemeente. Dus de massa die dit teweegbrengt, brengt ons juist, laat ik zeggen, dit voordeel, zonder dat we daarmee de leges echt verhogen, dus dat daar bouw mee beperkt wordt. Het is gewoon de massa die het eigenlijk brengt. Even over hoofdstuk 3, daar ging het ook om van, daar hebben we nog niet echt naar gekeken. Wat speelde daar nou mee? Het verschil wat we eventueel in verlies zien, is rond de 20.000 euro. Dus het is ook niet heel groot. Maar tegelijkertijd, ik werd er ook mee verrast hoor, ik moest het ook even navragen, dus mijnheer Philippens, ik had ook even daar de vraag van, hoe zit dat nou, maar er zit onder andere marktverordening in. Dan komt op een gegeven moment de Europese regelgeving om de hoek kijken. Dan weten we het wel. Dus daar zit iets ingewikkelder. Om dit allemaal uit te zoeken voor die 20.000 euro, hadden we iets, laat maar, dat gaan we niet doen. Dat is even in het kort. Ik hoop dat de luisteraars het allemaal begrepen hebben. Maar hoofdstuk 1, hoofdstuk 2, hoofdstuk 3, per saldo klopt het, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was u. Dan gaan we naar wethouder Muis.

De heer Muis: Dank u wel, voorzitter. Volgens mij waren er twee vragen. De eerste was de vraag om een reflectie van het college op de ja-jasticker. Landelijk zien we dat die steeds meer wordt ingevoerd. Minder folders die ongelezen bij het oud-papier en karton belanden, is natuurlijk op zich positief. Qua effect verwachten we alleen geen hele hoge verwachtingen van de ja-

jasticker. Je hebt er natuurlijk ook kosten aan. Het is ook digitaal aan te geven voor bewuste inwoners. Ik heb het zelf niet gedaan, maar ik heb dat ... Dat heb ik gehoord en dat is op zich ook wel logisch, omdat distributeurs van de folders die denken natuurlijk ook na, waar gaat dat heen? Er wordt natuurlijk ook nagedacht om dit mogelijk in de toekomst te verplichten. Dus vandaar dat dat ook op die manier al wordt gekeken, hoe kunnen we natuurlijk zorgen vanuit het perspectief van de folderaanbieder, hoe zorgen we dat mensen ze wel willen of vooral wel willen eigenlijk? Dus ik denk dat het verstandig is als, voorzitter, als daar een voorstel voor komt om even goed die technisch nog na te gaan van wat de plussen en de minnen zijn en even los van of hier een meerderheid voor is. Maar dat u nog even verder informeert van wat dit voor effect heeft. Maar wij verwachten niet dat het een heel groot effect zal hebben. Dan volgens mij de heer Van Santen die had een vraag over de stijging van het variabele tarief van het afval, als ik het goed heb. We hebben daar natuurlijk juist ook 22 oktober voor de begrotingsbehandeling een brief over gestuurd. Daar kwam het ook in aan bod, maar ik kan het wel even herhalen in het kort wat daar de reden van is van die stijging. Dan moet ik het wel even erbij zoeken. Sowieso hebben wij natuurlijk gerekend met een verdere doorzetting van die lijn naar beneden. We zien dat het stabiliseert. Dat is een deel van het verhaal. Tegelijk hebben we natuurlijk ook te maken met, ik zoek even mijn tekst erbij ... Dus die kosten stijgen en die verbrandingsbelasting die stijgt ook en we hebben natuurlijk, dat weet denk ik niet iedereen meer, omdat het natuurlijk zo goed ging bij de invoering, hebben we geld niet in die egalisatiereserve gestort, maar ook gebruikt om het tarief voor de bewoners te verlagen. Dus nu hebben we eigenlijk een soort compensatie daarvan op dit moment. Over all, over de hele linie zitten we nog steeds op een heel laag niveau, ook ... We hebben ... Ik heb u eerder volgens mij ook een staatje gegeven van de omliggende gemeenten dat we echt hele lage lasten hebben wat dat betreft, wat afval betreft in de regio. Dat laat ook zien dat wij echt in staat zijn om dat onder controle te houden, dus die kosten beheersbaar te houden en tegelijk te zorgen voor die milieuwinst. Dus volgens mij is dit het antwoord, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de tweede termijn. Wie heeft er ... De heer Van den Beukel.

Tweede termijn

De heer Van den Beukel: Voorzitter, dank, ook voor de ... Aan alle collega's en het college voor de reacties. Inderdaad neem ik graag het initiatief om een amendement op te stellen over de verblijfsbelasting. Er is wel iets van onhelderheid opgeklaard, maar ook niet helemaal, eerlijk gezegd. Eventjes een paar dingen op een rijtje proberen te zetten. Ik heb contact gehad met de Recron en ook met ondernemers. Het verzoek was overigens ook van ondernemers in de brandbrief aan het college om met hen contact te hebben. Dus de vraag aan het college, voorzitter, is nog of die ook contact heeft gehad met de B&B-eigenaren, want ook die hebben toch wel een grote zorg en die is nog misschien wel anders dan die van de camping-eigenaren. Maar in elk geval de Recron contact mee gehad en die zegt dat er eigenlijk geen enkel juridisch bezwaar is tegen inderdaad differentiatie. Dat mag. Dat is gewoon een gemeentelijke bevoegdheid en dat blijkt ook in de praktijk al jarenlang op andere plekken stand te houden. Dus ik denk dat we misschien hier zorgen hebben die voor ons begrijpelijk zijn, maar die elders al lang geleden geadresseerd zijn. Dus volgens mij kunnen we heel veel leren van andere gemeentes wat dat betreft en kunnen we ook dus rustig de keuzes maken die wij hier willen maken. De vraag die dan wel inderdaad speelt, is, gaan we mee in de zorg van de wethouder? Of is dat een zorg die zich eerst moet manifesteren? Dat inderdaad KaFra bij wijze van spreken zegt, ta da, ik ben nu B&B. Ik snap het risico, maar ik weet niet of het reëel is. Ik weet niet of dat doorslaggevend argument is om bij voorbaat te zeggen, en dus gaan we een verblijfsbelasting invoeren voor B&B's, want dan zadel je de B&B's die nu geen belasting hebben op met lasten voor een misschien wel niet-bestaand probleem. Dus dat is denk ik iets om even als raadsleden onderling nog over te spreken, misschien in deze vergadering en voor een deel buiten deze vergadering, of dat voor ons voldoende is. Voor ons gaan we wel ervan uit in eerste instantie dat we een opbrengst hebben ingeboekt, dachten te hebben ingeboekt, die bij nader inzien niet bestaat. Dus we schieten geen financieel gat in de begroting. Dan is de vraag, waarom zouden we een belasting gaan heffen op dit moment? We zijn niet principieel tegen. Daarom hebben we ook ingestemd. Maar dan zou het ook volgend jaar kunnen, als de nood daar is. Als u zegt in meerderheid, beste collega's, we gaan mee met het amendement, mits er toch tenminste een tarief in staat, dan is dat misschien waar de meerderheid te vinden is. Maar laten we niet bij voorbaat, zou ik zeggen, juridische risico's of economische risico's heel groot maken die misschien elders helemaal niet zo groot blijken te zijn. Dus mijn vraag, voorzitter, aan het

college is nogmaals, is er contact geweest met die ondernemers? Daarmee heb ik volgens mij voldoende gezegd voor mijn tweede termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar wie? De heer Azzouzi.

De heer Azzouzi: Dank u wel, voorzitter. Ik had in mijn eerste termijn gezegd, een hamerstuk. Maar als er toch een amendement komt vanuit het CDA dan willen wij wel dat de attendering van de wethouder ook meegenomen wordt, dat dat ook in het kader van eerlijk verdelen van de lasten en de inkomsten. Dus het is niet raar dat wij ook een bijdrage vragen aan ... We moeten misschien ook in het kader van 2026 dat nog uitbreiden naar forenzenbelastingen en kijken van de mensen die een tweede huis hier in Lansingerland hebben. Die moeten ook bijdragen aan de kosten van deze gemeente. Dus dat geef ik mee aan de raad. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, heer Azzouzi. De heer Jansen.

De heer Jansen: Dank u wel, voorzitter. Ook wij willen aan het CDA het advies meegeven om toch een tarief dan voor te stellen in het amendement. Dat zullen wij dan na appreciatie van de wethouder ... Zullen wij onze oordeel over vellen.

De voorzitter: Dank u wel. Wie nog? De heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Een klein vraagje, voorzitter. Is het de collega van WIJ Lansingerland bekend dat de opbrengsten van toeristenbelasting een-op-een terug moeten gaan naar investeringen in toerisme? Dus dat op zich als je een tarief gaat heffen, er ook ergens in de begroting een post moet zijn te vinden die gaat over investeringen in toerisme. Dus dat dat wel de consequentie is van zijn voorstel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Jansen.

De heer Jansen: Ik ben niet helemaal juridisch onderlegd, maar ik kan me voorstellen dat daar dan wel een mouw aan te passen is. Wij hebben ook andere toeristische ... Al investeren we het in meer groen voor de toeristen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wie nog? De heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Nogmaals even richting de heer Van den Beukel, volgens mij is het niet juist dat dat dan terug moet vloeien in toerisme. Dus ik zou graag aan hem willen vragen, kan hij dan aantonen waar dat, hij kan dat nu niet meer doen, maar wellicht buiten de vergadering schriftelijk, waar dat dan staat. Want volgens mij is dat niet zo. Maar ook ik ben geen jurist. Dan nog even over het amendement. Ik heb nog even het amendement opgezocht die ik op 6 juli 2023 heb ingediend omtrent de kaderbrief destijds. Daarin nadrukkelijk gevraagd naar bla, bla, bla. Een effectief middel hiertoe kan ook toeristenbelasting zijn. Dit kan geheven worden bij natuurlijke personen die binnen de gemeente verblijf houden, maar niet als ingezetene ingeschreven zijn. Daarmee kan dit ook van toepassing zijn op arbeidsmigranten, waarbij we dus in eerste instantie het al hadden juist over die toerisme. Ik heb dat amendement toen teruggetrokken, omdat de wethouder Financiën toen aangaf, is niet nodig, we gaan dit onderzoeken en we komen erop terug. Daar is dit uit gekomen. Ik vind het een prima voorstel. Ik zit niet te wachten op een amendement. Dus aangezien ik een consequente partij tracht te zijn, of het nou gaat over windenergie of dit, zal ik het nog steeds niet steunen.

De voorzitter: Dank u wel. Wie nog? De heer Weerheijm.

De heer Weerheijm: Dank u wel, voorzitter. Ik had niet verwacht dat een amendement over iets wat geen financiële consequenties heeft zo ingewikkeld zou liggen eigenlijk. Maar het lijkt me goed als we even, na alles wat is gezegd ook door de wethouder, even laten bezinken en dan na de vergadering even met elkaar contact te hebben van, wat is een opzetje waar iedereen mee kan leven? Is het een hoog tarief, is het een laag tarief, is het geen tarief, is het voor steentjes of voor tentdoek? Daar moeten we gewoon met elkaar even uitkomen. Het is inderdaad zo, dat ben ik ook wel eens met de heer Van den Beukel, als het eerste jaar ... Je kunt ook gewoon even uitproberen en dan kijken wat er gebeurt, om het heel oneerbiedig te zeggen. Dan nog even over de ja-jasticker. Dank voor de wethouder voor de reflectie erop. Ik kan me voorstellen dat

misschien de opmerking een beetje uit het niks kwam bij een aantal partijen, behalve natuurlijk bij de collega's van GroenLinks. Dus ik denk dat de heer Ruijtenberg en ik het daar nog wel even met elkaar over gaan hebben. Het lijkt me ook vooral heel zinvol om als Lansingerland gewoon te kijken wat er bij ons in de buurt gebeurt. Pijnacker heeft sinds 2021 de ja-jasticker ingevoerd. Dus volgens mij is dat allemaal eigenlijk allemaal niet zo heel erg spannend meer. Maar daar kom ik wel bij de heer Ruijtenberg even op terug.

De voorzitter: Ik heb nog een interruptie van de heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Een kleine verduidelijkende vraag, voorzitter, richting de heer Weerheijm. Wil hij daar het voortouw voor nemen?

De voorzitter: De heer Weerheijm.

De heer Weerheijm: Dank u, voorzitter. Met alle plezier, als ik wel uw motie mag kopiëren plakken van een paar jaar terug. Met aanpassingen, wel te verstaan?

De voorzitter: Wie nog in tweede termijn? Niemand meer. Dat gaan we naar de wethouder. wethouder Muis.

Beantwoording college

De heer Fortuyn: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik ga niet meer even op een aantal dingen reageren, want dat was meer reactie op eventueel tarief of geen tarief, want daar gaat het gesprek over plaatsvinden. Wij zijn helder. Stenen is een ander tarief dan tentdoek. Daar waar het de vraag aan gaat van mijnheer Van den Beukel van het CDA, heeft u contact gehad met de bed & breakfast-eigenaren? Nee, die heb ik niet gehad. Wat betreft de bestemming, als je toeristische belasting heft, dan moet het ook naar diezelfde doel ook weer uitgegeven worden. Er werd aan alle kanten aan de overkant nee geknikt, dat is niet waar, want daar geldt hetzelfde voor de hondenbelasting. Het is niet zo dat wij alle hondenbelasting alleen maar in de honden stoppen. Dus even dat voor de helderheid. Sorry. Laat maar.

De voorzitter: We zijn aan het eind van de beraadslaging over dit stuk ter advisering aan de raad. Het is duidelijk, er komt een amendement van het CDA. Een aantal partijen die maken nog afspraken over de opstelling van dat amendement. Ten aanzien van de ja-jasticker, daar wordt ook actie ondernomen voor een amendement c.q. motie, dat zie ik dan wel. Dat zal een motie worden. Dat denk ik ook. Daar in ieder geval komt nog info vanuit het college, is er ook aangegeven. Dus dit is een bespreekstuk voor de raad van 19 december.

6.b Slotwijziging 2024

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 6.b, slotwijziging 2024. Ook dit is een vast punt in december. De laatste wijzigingen in de begroting van dit jaar 2024 worden de raad voorgelegd ter besluitvorming. Wie mag ik daarover het woord geven? De heer Azzouzi.

De heer Azzouzi: Dank u wel, voorzitter. Ik zal het ook kort houden. We zijn blij met het voordelig saldo van de slotwijziging, maar we herhalen wel hetzelfde wat wij altijd hebben gezegd, dat eigenlijk bij de jaarstukken het voordeel ook nog groter gaat worden. We maken ons wel zorgen over de omvang van de overhevelingen. Dat betekent dat wij een aantal dingen niet hebben gedaan. Dus vraag aan het college, welke stappen neemt het college om die fasering van budgetten, en dat moeten wij ook doen in 2026, hebben wij ook gedaan in 2025, hoe kunnen wij dat voorkomen dat we echt de juiste budgetten in de juiste jaarschijf zetten? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Santen, VVD.

De heer Van Santen: Laat ik beginnen dat ik het helemaal eens ben met de heer Azzouzi over die doorschuiven. Er is wel kritisch gekeken door het college, dat was ook het verzoek van de raad. Toch wordt er 16 miljoen doorgeschoven. Dat is best wel weer heel veel. En 1,9 miljoen zelfs voor de tweede keer achter elkaar. Dus dat hebben we al twee jaar niet uitgegeven. Dat is ook nog eens in afwijking van de kaders die wij hier met elkaar hebben. Dan zou ik op zo'n punt dan iets meer toelichting in de slotwijziging hebben verwacht op het moment dat we daarvan

afwijken wat we hebben afgesproken dan wat er nu staat. Ik geef een voorbeeld, Horti Science, 1,7 miljoen. Al twee jaar is dat bedrag niet uitgegeven. Dan vraag ik me op een gegeven moment af, moeten we zo'n bedrag nog ... Hoelang moeten we dat nog vasthouden en zijn er geen andere bestemmingen voor die kennelijk ... Die dan wel het geld nodig hebben? Wat ik ook apart vind om te constateren, is dat voor de gemeente de opvang van Oekraïners een verdienmodel is. Aan de andere kant lees ik dat de bijdrage van het Rijk naar verwachting omlaaggaat in de toekomst en dat we dan zelfs tekortkomen. Dus het is van iets waar we op verdienen, gaan we naar iets waar we op moeten bijleggen. Terwijl ik dacht toen dat hier in het huis behandeld werd, dat werd gezegd, het Rijk betaalt het en we hoeven als gemeente niks bij te dragen. Dus hoe zit dat nu eigenlijk, wethouder? Dan ook nog wel iets vreemds. We krijgen een naheffing van 250.000 euro op loonbelasting en omzetbelasting. Bij bedrijven zie je dat wel eens vaker, dat dat gebeurt. Bij de overheid zie ik dat eigenlijk niet vaak, zou ik het ook niet verwachten. Dus misschien kan dat toch eens even toegelicht worden van hoe dat nou komt? Hebben we dat wel onder controle, hebben we daar een boete voor gekregen of niet? Wat hebben we hiervan geleerd? Ook hier graag een reactie op. Tot slot, voorzitter, het is al laat, het traineeprogramma heeft vertraging opgelopen. Dat vinden we heel spijtig als VVD. We hebben al een aantal keer gehamerd op dat we meer eigen mensen et cetera ... En dat we daar best in mogen investeren, omdat we zo ontzettend veel externe krachten hebben lopen hier in de gemeente. We vinden het echt heel spijtig dat dat gebeurd is. Ik vraag aan het college, hoe komt dat nu en kan het college nu garanderen dat dat nu verder geen vertraging meer oploopt? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Van Santen. De heer Philippens, Leefbaar 3B.

De heer Philippens: Voorzitter, ik sluit mij ook aan bij de woordvoering van de heer Azzouzi aangaande die budgetoverhevelingen. Een spaarde dieper daarop is dat je ziet dat 2 miljoen eigenlijk op HRM zit, die strategische personeelsplanning et cetera. Volgens mij is juist in deze tijden van dat het moeilijk is om nieuwe collega's te vinden, maar dat je ook iedereen op de juiste plek hebt zitten, essentieel dat in HRM ook, dat dat uitgevoerd wordt. Ik vraag me dan ook af richting het college, zijn er gevolgen, welke gevolgen heeft dit doorschuiven ook van die strategische personeelsplanning bijvoorbeeld voor de arbeidsmarktstrategie die we hebben, waar dit een belangrijk onderdeel van is? Dus dat is punt één. Het tweede punt dat ik even aandacht vraag, in 2025 vieren we weer 30 jaar vrijheid en voor de 75 jaar vrijheid heeft deze raad unaniem een motie van de VVD aangenomen, waarin we het college oproepen om in lijn met de subsidieverordening en een samenwerking met de Oranjevereniging met een mooi uitdagend programma te komen en hebben we toen ook een financieel kader voor gegeven. Wij overwogen om nog daar weer een motie op in te dienen, dus een motie waar de college dan een verdere invulling aan kan geven met financiën en een richtlijn op een incidenteel bedrag, dus niet structureel, maar incidenteel. Ik ben benieuwd hoe de rest van deze raad kijkt om hier toch een bedrag tegenover te zetten dat we ook met die 80 jaar vrijheid een mooi uitdagend programma weer neer kunnen zetten. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, heer Philippens. Gaan we naar de heer Weerheijm.

De heer Weerheijm: Dank u wel, voorzitter. Ik zou het kort houden, want eigenlijk, de heer Van Santen heeft mijn bijdrage al mooi overgenomen eigenlijk. Ik klink soms ook een beetje in onderwerpen als een beetje zo'n verstekende plaat. Maar inderdaad, het Horti Science-budget is een terugkerend thema ook in deze commissie, dat er steeds overschotten zijn, er wordt steeds meer overgeheveld. We zijn er in het verleden natuurlijk altijd kritisch op geweest, maar ook gewoon voor de rest van raad toch de vraag van, doen we ... Krijgt die visie nog op de goede manier uitvoering zoals we met elkaar in gedachte hadden? Er is een mooi bord op de rotonde en een minikas hier in het gemeentehuis. Is dat echt het idee wat we hadden bij die visie? Ik denk dat we daar wel ... Daar hoef ik nu geen reflectie van het college, want het gaat natuurlijk voor nu iets te ver, maar dat is wel iets waar we denk ik met elkaar het over moeten hebben. Dus die geef ik toch nog maar even mee. Geen vraag, wel een opmerking.

De voorzitter: Dank u wel, heer Weerheijm. De heer Jansen.

De heer Jansen: Dank u wel, voorzitter. Het voordeel is als je wacht, dan heeft iedereen alles al gezegd. Ik sluit me aan bij de heer Van Santen en bij de heer Azzouzi. Met betrekking tot die overhevelingen, nu gaat er 2 miljoen door voor een tweede keer. Als die 6 miljoen die voor dit jaar doorgeschoven wordt, als die ook weer doorgaat, dan zitten we volgend jaar misschien wel op 8 miljoen. Dat moeten we niet willen. Daar moet goed en kritisch naar gekeken worden,

zeker ook in de hele aanpak van de begroting, geld op de bank laten staan, moeten we nuttig besteden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Markus, ChristenUnie.

De heer Markus: Voorzitter, dank u wel. Inderdaad, over de budgetoverheveling is genoeg gezegd. Dat is inderdaad een vastlopende plaat hier in de commissie. Daar kunnen we lacherig over doen, maar is in die zin wel zorgelijk natuurlijk, dat we dat maar jaar in jaar uit blijven hebben. Dit jaar is het wel een heel groot bedrag inderdaad. Daarnaast een zorg, we hebben inderdaad de ... Jeugd lokaal is een fors nadeel. Dat komt omdat we meer regionaal ... Of minder regionaal willen inzetten, meer lokaal. De trend is nu dat we inderdaad veel meer lokaal uitgeven, maar de trend zou ook moeten zijn dat we regionaal minder gaan uitgeven. Die zien we nog niet. Daar is veel over gesproken in de commissie, dus daar blijven we zorgen over hebben. Hoeven we ook geen reactie op. Het is meer het delen van de zorg daarover en daar wordt zeker in de commissie Samenleving, als die weer een keer door mag gaan, verder over doorgesproken. Dat was het, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Het is vandaag, vanavond al vaak gezegd bij dit agendapunt en het zal u ook niet verbazen als ook ik zeg dat ik me aansluit bij de heer Azzouzi.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar het CDA nog. Die heeft geen ... Dan gaan we naar het college voor de beantwoording eerste termijn van de commissie. Wethouder Fortuyn.

De heer Fortuyn: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik heb in feite voor mijn dossier twee vragen. Die hebben met name wel te maken op het ... In algemene zin die overheveling. Ja, die zorg hebben wij ook. Er zitten wel overhevelingen bij waarvan we zeggen, die zijn ook wel te verklaren. Al was het maar om, laat ik zeggen, het is een lopend proces of het is een geoormerkt programma. Denk onder andere aan het duurzaamheidsprogramma, waar wij in 2023 opeens 1 miljoen te besteden hebben de komende drie jaar. Als je daar geen programma voor hebt liggen, is het wel gelabeld. Daar kunnen we alles van vinden. Maar je hevelt het wel over. Dus we moeten ook wel een beetje kijken van, daar waar we invloed op hebben, en daar ben ik het helemaal met u eens, gaan wij echt scherper ... We zijn al met het MIP bezig, zoals u weet. We gaan zo direct elke zero based doen. We gaan ook scherp kijken. Ik kom liever bij wijze van spreken tussentijds bij u terug, we hebben iets ... Gaan we toch sneller, dan dat we, laat ik zeggen, bezuinigingen zetten die we achteraf niet hadden hoeven doen. Ik kom liever daarop terug. Maar dat even in algemene zin. Wij onderkennen dit ook. Er zitten ook wel bedragen tussen die we gewoon, laat ik zeggen, op dat moment geen programma hebben, maar wel gelabeld hebben in de begroting. Daar kan ik niks aan doen. Ik mag er niet aan zitten ook. Dat even als de overheveling. Ten aanzien van die belasting, daar kun je alles van vinden, maar er is natuurlijk een boekenonderzoek en eens in de zoveel tijd komt dat voor en ontdekt de Belastingdienst wat. Die zegt van, vrienden, dat lijkt me niet wat je hier goed gedaan hebt. Dus die ...

De voorzitter: Ik heb een interruptie van de heer Azzouzi.

De heer Azzouzi: Dank u wel, voorzitter. De wethouder zegt, ik kan er niks aan doen. Je kunt wel er wat aan doen. Een goede herfasering, dat je helemaal echt zet in het jaar waar je capaciteit hebt om dat te kunnen uitvoeren.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Fortuyn: Dat hebben we onder andere in het MIP gedaan, want het meerjarige investeringsprogramma, die is 85 miljoen en voor de begroting 2025 zijn we niet verder gegaan dan 21, want meer krijg ik niet weg. Maar ik noem, ik doel hier op dat als wij van het Rijk drie jaar lang 1 miljoen aangeboden krijgen alleen maar in de duurzaamheid te investeren en ik heb geen programma, daar zijn we wel druk mee bezig, heb ik het ook niet uitgegeven. Dan schuift het wel door. Dus op sommige overhevelingen hebben we wel invloed en op een aantal niet. Dat was even de duiding die ik wilde geven, even voor de scherpste. Daar waar het over de belasting gaat, het overkomt mij ook af en toe wel eens, en misschien u privé ook weleens, dat je een

boekenonderzoek krijgt en dan krijg je een aanslag en daar zijn we niet over eens. Maar ik boek hem wel even in. Ik houd er toch wel rekening mee. Daar gaan we in discussie. Dat is feitelijk wat er op dit moment loopt. Er is een boekenonderzoek geweest en op een aantal punten hebben wij een dispuut met de Belastingdienst en dat loopt nu. Als dat helder is, dan kunnen we het ook af gaan werken. Maar dat zit er wel in. Dat een van de Belastingdienst. Er bleven nog een paar vragen over die aan mijn collega's toebehoren.

De voorzitter: Wethouder Muis.

De heer Muis: Dank u wel, voorzitter. Volgens mij, een vraag ging over opvang van de Oekraïners, of dat een verdienmodel was. Dat is het natuurlijk zeker niet. Het is pure noodzaak. Alleen het is wel zo dat de kosten lager zijn dan wat wij hebben begroot. We zijn natuurlijk ook bezig met LOO 2, zoals u weet. Om dat rond te krijgen hebben we natuurlijk de financiën nodig. Dus wat wij niet terug hoeven te geven, kunnen we daar natuurlijk daarvoor gebruiken. Ik val er een beetje middenin, omdat het natuurlijk overgedragen is van de portefeuille vanuit de burgemeester naar mij. Dus als u daar verder technische vragen over heeft, dan wil ik u voorstellen die dan ook technisch te stellen, omdat ... Het is best een ingewikkelde rekensom voor alle ... Voor beide locaties, de bestaande locaties en de nieuwe locatie. Dus daar wilde ik het even bij laten, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Santen, per interruptie.

De heer Van Santen: Voorzitter, we hoeven er op zich niet nu te diep op in, dat is niet de bedoeling. Maar in de slotwijziging staat dat er in de toekomst tekorten worden verwacht. Ik had altijd begrepen dat het Rijk ons zou vergoeden. Misschien heb ik dat mis, maar daar graag nog even reflectie op.

De voorzitter: Wethouder Muis.

De heer Muis: Dat lijkt me niet handig om nu in de commissie op basis van wat u in uw hoofd heeft daar uit de losse pols antwoorden op te gaan geven. Dus ik denk dat we dat dan beter technisch kunnen doen om echt een goed antwoord te hebben.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we weer naar de commissie voor de tweede termijn. Is daar behoefte aan? Niemand. Dan begrijp ik dat dit als een bespreekstuk naar de raad moet, want in ieder geval is er een motie aangekondigd vanuit Leefbaar 3B. Een motie over de 80 jaar bevrijding. Dan hebben we dat daarmee besloten.

6.c Aanwijzingsbesluit Functionaris Gegevensbescherming Raad

De voorzitter: Gaan we naar agendapunt 6.c, Aanwijzingsbesluit Functionaris Gegevensbescherming Raad. Volgens de wet moet de raad beschikken over een Functionaris Gegevensbescherming. Deze functionaris helpt bij het vroegtijdig herkennen en adresseren van privacyrisico's bij raad en zijn leden. Met dit raadsvoorstel besluit de raad om een nieuwe Functionaris Gegevensbescherming Raad aan te stellen. Wie mag ik daarover het woord geven? Of zeggen we gelijk, dat kan wel een hamerstuk worden? Er komt toch een ... De heer Jonker.

De heer Jonker: Ik zal iedereen sparen, dus even heel kort. D66 is heel blij dat deze rol wordt ingevuld zoals wordt voorgesteld. We vinden het alleen wel belangrijk om te benadrukken dat behalve ... Willen dat er altijd een balans moet zijn tussen de privacy en de uitvoering van overheidszaken en heeft deze functionaris een belangrijke rol. We zien enerzijds lekken en fouten die tot problemen leiden, maar tegelijk gebeurt het ook dat de AVG niet wordt begrepen of niet goed wordt toegepast en de uitvoering te weinig ruimte krijgt. We hopen daarom ook dat deze functionaris daar ook een rol bij kan spelen. Dus niet alleen aangeven wat niet kan, maar vooral ook om na te denken over de dingen die wel kunnen. Daar wilde ik het bij laten. Voor de rest wilde ik de heer Teun de Heer vooral veel succes wensen in zijn nieuwe rol.

De voorzitter: Dank u wel. Verder nog vragen? Is er een behoefte aan een reactie van het college? Nee. Dan gaat dit als een hamerstuk naar de raad.

7. Actualiteiten uit het college

De voorzitter: Dan zijn we bij agendapunt 7, actualiteiten uit het college. Het punt Horti Science, vanavond ook al een paar keer gevallen, dat bij de commissie Ruimte staat, dat hoort eigenlijk bij AB. Dus er is een foutje gemaakt daarin. Maar zijn er vragen over de info van Horti Science? Dat is niet het geval. Is er verder nog van het college een mededeling te doen in het kader van de actualiteiten uit het college? Dat is niet het geval.

8. Actualiteiten uit de commissie

De voorzitter: Dan gaan we nu naar de actualiteiten uit de commissie. Ik heb niet gehoord dat daar wat te melden is.

9. Verbonden partijen

De voorzitter: Hetzelfde geldt voor de verbonden partijen. Toch. De heer Weerheijm.

De heer Weerheijm: Dank u wel, voorzitter. Het MRDH-journaal, onregelmatig terugkerende rubriek in deze commissie. Ik ben als uw raadsrapporteur verplicht om ook op dit late uur nog een terugkoppeling te geven over de dingen die we hebben uitgespookt in de adviescommissie afgelopen maand. Ik kan u vertellen, het was weer een enerverende avond. Eerste punt, agendapunt wat we hebben besproken ging eigenlijk over kantorenstrategie, over grootschalige kantorenlocaties. Nou hebben we die niet in Lansingerland, dus dat was niet superrelevant voor ons. Daarna zijn de heer Mulder en ik samen met andere leden van de adviescommissie op bustour geweest door een aantal industrie... Bedrijventreinen. Dit was een lichte surrealistische ervaring, aangezien dit op een woensdagavond om 19.00 uur november was met regen en wind. U kunt zich voorstellen hoeveel we van de bedrijventerreinen hebben gezien. Ik bedenk het ook niet. Ik zou daar ... Ik kan nog heel veel details opleveren, maar dat wil ik u niet aandoen op dit tijdstip. Maar er zaten wel wat interessante inzichten in, zeker van de ambtenaren die zich daar bezighielden met het onderwerp van ondermijning, hoe zij dat daar hebben aangevlogen. Maar ik weet van onze burgemeester dat wij al vooroplopen met onze ondermijningsaanpak, dus ik denk dat daar niet heel veel voor Lansingerland te leren was. Maar het was een bijzondere avond. Laten we het daar maar op houden.

De voorzitter: De heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ook ik ben afgelopen maandag als vertegenwoordiger bij de rekeningcommissie naar de MRDH geweest. Helaas door het ontbreken van quorum hebben wij daar geen enkel besluit kunnen nemen. Dus dat is heel triest, maar het is wat het is. We hebben daar wel een presentatie gekregen, verrassend genoeg, van de EV-component die daar was. Ik zie de heer Weerheijm heel verbaasd kijken. Dat waren wij ook. Omdat we toch die presentatie kregen, heb ik mij daar belast met de taak om namens deze raad de unaniem aangenomen motie voor het voetlicht te brengen die wij hebben ingediend over het ter sprake brengen van de EV-component. Daarvan was men enigszins verbaasd en ook onthutst, maar het staat nu in ieder geval bij wel heel veel partijen en ook de gemeenten die er wel waren, die enkele, op de agenda. Zeker ook de Maassluis voelde wel wat voor een bespreking. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, dank u wel. Zijn er nog vragen van de commissie aan de twee vertegenwoordigers bij de MRDH? Dat is niet het geval.

10. Rondvraag en sluiting

De voorzitter: Dan gaan we toe naar de rondvraag. Er is een rondvraag van de VVD. Mevrouw Van Bakel over de sinterklaasintocht in Berkel. Mevrouw Van Bakel, aan u het woord.

Mevrouw Van Bakel: Dank u wel, voorzitter. De timing voor de rondvraag voelt wellicht wat off, maar aangezien we weten dat de intocht volgend jaar weer gaat plaatsvinden, vraag ik er toch alvast wat aandacht voor. De jaarlijkse sinterklaasintocht is traditioneel een belangrijk moment voor onze gemeente, waarbij kinderen en hun familie samenkomen om te genieten van een feestelijk en magisch moment. Helaas bleek de intocht dit jaar niet de beleving te bieden die velen hadden verwacht. In tegenstelling tot voorgaande jaren waar het evenement plaatsvond op het ruime sfeervolle Jan Blauwplein, is er dit jaar gekozen voor een andere en minder toegankelijke locatie. Deze keuze heeft geleid tot een situatie waarin veel gezinnen met jonge

kinderen teleurgesteld naar huis gingen. Door de beperkte ruimte was er nauwelijks zicht op het podium en veel kinderen hebben Sinterklaas niet of slechts heel kort kunnen zien. Dit heeft begrijpelijkerwijs voor negatieve reacties gezorgd bij zowel de inwoners als de winkeliers in de omgeving, voor wie dit evenement normaal gesproken een hoogtepunt is. Graag ontvang ik van het college antwoord op volgende vragen. Waarom was er gekozen voor een andere locatie? Wat waren de overwegingen en argumenten om af te wijken van de traditionele plek op het Jan Blauwplein? Is er rekening gehouden met de traditionele hoge opkomst? Jaarlijks trekt de intocht grote aantallen bezoekers. Is dit meegenomen in de keuze van de nieuwe locatie en zijn er vooraf inschattingen gemaakt van de capaciteit en zichtbaarheid? Hoe is de veiligheid gewaarborgd op de gekozen locatie? Op basis van de foto's en reacties lijkt dit evenement erg druk te zijn geweest met beperkte uitvalmogelijkheden. Welke maatregelen zijn genomen om een veilige omgeving te creëren voor alle aanwezigen en waarom is er geen afstemming geweest met de winkeliers? Het lijkt erop dat de winkeliers niet tijdig geïnformeerd of betrokken zijn bij de verplaatsing. Dit evenement is doorgaans ook voor hen een belangrijk moment. Hoe is dit besluit gecommuniceerd en waarom was dit voor hen een verrassing? Kunt u het in overweging nemen om het feest volgend jaar weer terug te brengen naar het Jan Blauwplein? Tot slot, het voorprogramma om de kinderen alvast te vermaken leek in tegenstelling tot voorgaande jaren erg mager. Kunt u hier ook volgend jaar iets meer aandacht aan besteden? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Bakel. Gaan we voor beantwoording naar de burgemeester.

De heer Van de Stadt: Dank u, voorzitter. Het is natuurlijk toepasselijk moment. Tenslotte is het morgen Sinterklaas, dus wat dat betreft is het goed om er nog even bij stil te staan. Anders dan mevrouw Van Bakel lijkt te veronderstellen met haar vragen, heeft de gemeente geen enkele rol in de organisatie van de sinterklaasintocht in onze gemeente. Dat zijn de winkeliersverenigingen die dat organiseren. De enige rol die wij hebben, is gewoon de evenementenvergunning verlenen. Dat is dan ook een voorbode voor mijn antwoorden op de vragen. Vraag één, andere locatie, wat zijn de argumenten? De locatie is simpelweg gekozen door de organisator. In dit geval is dat de stichting winkelpromenade Berkel Centrum, de winkeliersvereniging van Berkel centrum. Dat is gewoon hun keuze. Wij toetsen dat slechts op zaken als veiligheid, capaciteit en andere relevante eisen. Ik kom daar zo nog even op terug. Is er rekening gehouden met de traditionele hoge opkomst? De locatiekeuze vraagt bij de organisator wel natuurlijk een inschatting van opkomstcapaciteit. Het gebied is groot genoeg, dus in die zin is er voor ons geen reden om het op basis daarvan de vergunning af te wijzen. De veiligheid, ik denk als je gewoon even vanuit de lucht naar de locatie kijkt, is hij op zijn minst zo goed toegankelijk als de locatie aan het Blauwplein. Misschien nog wel beter, want het is echt heel open. Maar ook daar is gewoon ... Er is getoetst door de brandweer, door de ambulancezorg en door de politie. Die hebben allen positief geadviseerd en daarmee verlenen wij de vergunning. De afstemming met winkeliers, dat is natuurlijk, en omwonenden, is natuurlijk de verantwoordelijkheid gewoon van organisator. Het verbaast mij dat als de winkeliersvereniging iets organiseert, dat de winkeliers niet geïnformeerd zijn. Dat is wel raar. In overweging nemen om het feest volgend jaar weer terug te nemen naar het Jan Blauwplein. Dat is simpelweg aan de winkeliersvereniging waar zij het willen organiseren. Er is voor ons verder geen aanleiding. Maar de vraag die u, eigenlijk de laatste vraag die u stelt, of het programma ... Kijk, ook dat is natuurlijk volledig aan de organisator. Maar ook wij hebben ik ook op het podium natuurlijk gezien dat het best lastig zichtbaar was, vergeleken met andere jaren. Dat heeft ook iets te maken met de vorm die ze gekozen had van het podium. Eigenlijk met een soort van walk naar voren waar Sinterklaas eigenlijk geen gebruik van maakt, maar waardoor kinderen wel direct verder weg staan. Het podium was ook vrij klein, dus ook dat maakt het slecht zichtbaar. Wij constateerden, en dan heb ik het over de gemeentelijke medewerkers die daar ook bij zijn, u kent onze wijkmanager, altijd trouw aanwezig, bij u welbekend, en zij constateerde ook gewoon, er is gewoon meer ruimte voor een groot het podium. Maar dat hebben ze niet aangevraagd. Dus wat dat betreft, hebben wij ook gezegd, we gaan echt nog wel even kijken, met de organisatie evalueren en wat is er mogelijk en kijken naar vorig jaar. Dat is gewoon op basis van ook mijn persoonlijke ervaring hoe dit in goede banen te leiden. Maar ik denk ook dat de winkeliersvereniging gewoon even moest wennen aan de nieuwe locatie en de inschatting daarvan, maar we denken graag met ze mee. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Bakel, leidt dat nog tot een vervolgvraag?

Mevrouw Van Bakel: Zeker niet, behalve dat een aantal winkeliers gewoon niet op de hoogte waren. Dat maakt ook dat ik dit agendapunt heb ingebracht, dus ik zal dat ook even teruggeven. Dank u wel.

De voorzitter: Zijn er nog anderen die een vraag willen stellen daarover? Dat is niet het geval. Dan sluiten we dit agendapunt af. En we sluiten deze vergadering. Het is in ieder geval een hele goede vergadering geweest vandaag. Ik wil u hartelijk danken voor uw inzet van vanavond en voor de inzet voor de voorbereidingen van deze avond. Ik sluit de vergadering.